

НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ТРЕТА ИЗВЪНРЕДНА СЕСИЯ
1955 г.

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

Заседанията 1-4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190

ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Първо заседание

Събота, 28 май 1955 г.

(Открито в 9 ч.)

Точно в 9 часа в заседателната зала на Народното събрание влизат министър-председателят д-р. Вълко Червенков и членовете на Министерския съвет, посрещнати от народните представители със ставане на крака и продължителни ръкопляскания.

Председател Фердинанд Козовски: (Звъни) Другарки и другари народни представители! Присъствуват повече от половината от всички народни представители, който брой съгласно чл. 26 от Конституцията е необходим, за да може Народното събрание да заседава. Откривам днешното заседание на Народното събрание.

Президиумът на Народното събрание в заседанието си на 20 май т. г. разгледа предложението на Министерския съвет за ратифициране на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между Народна република Албания, Народна република България, Германската демократична република, Полската народна република, Румънската народна република, Съюза на съветските социалистически републики, Унгарската народна република и Чехословашката република, подписан на 14 май 1955 г. във Варшава.

Президиумът на Народното събрание реши да предаде договора за разглеждане в комисията по външните работи. Едновременно с това Президиумът реши поради изключителната важност на въпроса за ратифициране на договора да свика Народното събрание на извънредна сесия на 28 май т. г. за ратифицирането на последния.

Във връзка с горното Президиумът на Народното събрание с указ № 129 от 20 май 1955 г., въз основа на чл. 19, ал. II, и чл. 35, точка 1 от Конституцията на Народна република

България свика настоящата трета извънредна сесия на Народното събрание.

Обявявам третата извънредна сесия на Второ Народно събрание за открита.

В Бюрото на Народното събрание постъпиха за разглеждане през настоящата сесия следните законопроекти:

1. Законопроект за ратифициране на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, сключен на Варшавското съвещание на европейски държави за осигуряване на мира и безопасността в Европа.

2. Законопроект за одобряване на указите и решението, издадени и приети от Президиума на Народното събрание за времето от 4 февруари до 27 май 1955 г., за което ви бе съобщено с писмо № 100 от 21 май 1955 г.

Предлагам от името на Бюрото за дневен ред на сесията да бъде одобрен дневният ред, предложен с горното писмо.

Освен предложението на Бюрото на Народното събрание относно дневния ред на сесията има ли друго предложение? — Няма.

Моля другарите народни представители, които са съгласни с прочетения дневен ред, да вдигнат ръка. Приема се.

Преминаваме към точка първа от дневния ред:

Разглеждане на законопроекта за ратифициране на договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, сключен на Варшавското съвещание на европейски държави за осигуряване на мира и безопасността в Европа.

Другарки и другари народни представители! Договорът за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, ратифицирането на който се предлага с горния законопроект, бе широко разгласен в ежедневния печат. Той е добре известен на всички ви. Законопроектът за ратифицирането на договора ви беше раздаден и имавте възможност да се запознаете с текста му. Поради това от името на Бюрото на Народното събрание предлагам да не четем текста на законопроекта, тъй като чл. 28 от Правилника за вътрешния ред на Народното събрание не изисква внесените законопроекта да се четат, освен ако Събранието смята за необходимо да бъде прочетен. Има ли други предложения? — Няма. Който от другарите народни представители е съгласен с това предложение, моля, да вдигне ръка. Приема се.

(Текст на законопроекта)

ЗАКОНОПРОЕКТ

за ратифициране на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, сключен на Варшавското съвещание на европейски държави за осигуряване мира и безопасността в Европа

Член единствен. Ратифицира се Договорът за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между Народна република Албания, Народна република България, Германската демократична република, Полската народна република, Румънската народна република, Съюза на съветските социалистически републики, Унгарската народна република и Чехословашката република, сключен във Варшава на 14 май 1955 г., който гласи:

ДОГОВОР

за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между Народна република Албания, Народна република България, Германската демократична република, Полската народна република, Румънската народна република, Съюза на съветските социалистически републики, Унгарската народна република и Чехословашката република

Договарящите се страни,

потвърждавайки отново своя стремеж към създаване на система за колективна безопасност в Европа с участието на всички европейски държави независимо от техния обществен и държавен строй, което би позволило да се обединят техните усилия в интерес на осигуряването на мира в Европа,

вземайки предвид в същото време положението, създадо се в Европа вследствие ратификацията на Парижките споразумения, които предвиждат образуването на нова военна групировка под формата на „западноевропейски съюз“ с участието на ремилитаризираща се Западна Германия и с включването ѝ в североатлантическия блок, което засилва опасността от нова война и създава заплаха за националната безопасност на миролюбивите държави,

убедени, че при тези условия миролюбивите държави в Европа трябва да вземат необходимите мерки за осигуряване на своята безопасност и за поддържане на мира в Европа,

ръководейки се от целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации,

в интерес на по-нататъшното укрепване и развитие на дружбата, сътрудничеството и взаимната помощ, съобразно с прии-

ципите за зачитане на независимостта и суверенитета на държавите, а също и за ненамеса във вътрешните им работи.

РЕШИХА да сключат този договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ и назначиха за свои пълномощници:

Президиумът на Народното събрание на Народна република Албания — Мехмет Шеху, председател на Министерския съвет на Народна република Албания,

Президиумът на Народното събрание на Народна република България — Вълко Червенков, председател на Министерския съвет на Народна република България,

Президентът на Германската демократична република — Ото Гротевол, министър-председател на Германската демократична република,

Държавният съвет на Полската народна република — Юзеф Циранкевич, председател на Министерския съвет на Полската народна република,

Президиумът на Великото национално събрание на Румънската народна република — Георге Георгиу-Деж, председател на Министерския съвет на Румънската народна република,

Президиумът на Върховния съвет на Съюза на съветските социалистически републики — Николай Александрович Булганин, председател на Министерския съвет на Съюза на ССР,

Президиумът на Унгарската народна република — Андраш Хегедюш, председател на Министерския съвет на Унгарската народна република,

Президентът на Чехословашката република — Вилиам Широки, министър-председател на Чехословашката република,

които, след като представиха своите пълномощия, преценили, че отговарят на необходимата форма и че са в пълен ред, се съгласиха със следното:

Член 1

Договарящите се страни се задължават в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации да се въздържат в своите международни отношения от заплаха със сила или употребата на сила и да разрешават своите международни спорове с мирни средства така, че да не застрашават международния мир и безопасност.

Член 2

Договарящите се страни заявяват, че са готови да участвуват в дух на искрено сътрудничество във всички международни действия, които имат за цел да осигурят международния

мир и безопасност, и ще отдават всичките си сили за осъществяването на тези цели.

При това договарящите се страни ще се стремят да вземат по споразумение с другите държави, които пожелаят да сътрудничат в това дело, ефикасни мерки за всеобщо намаляване на въоръженията и забрана на атомното, водородното и другите видове оръжия за масово унищожение.

Член 3

Договарящите се страни ще се консултират помежду си по всички важни международни въпроси, които засягат техните общи интереси, ръководейки се от интересите на укрепването на международния мир и безопасност.

Те ще се консултират незабавно помежду си всеки път, когато, по мнение на която и да било от тях, възникне заплаха от въоръжено нападение срещу една или няколко държави — участници в договора, в интереса на осигуряване съвместната отбрана и поддържане на мира и безопасността.

Член 4

В случай на въоръжено нападение в Европа срещу една или няколко държави — участници в договора, от страна на някоя държава или група държави, всяка държава — участник в договора, в правото си на индивидуална или колективна самоотбрана, съгласно чл. 51 от Устава на Организацията на обединените нации ще окаже на нападнатата държава или държави незабавна помощ, индивидуално и по споразумение с другите държави — участници в договора, с всички средства, които тя сметне за необходими, включително и прилагане на въоръжена сила. Държавите — участници в договора, ще се консултират незабавно относно съвместните мерки, които трябва да се предприемат, за да се възстанови и поддържа международният мир и безопасност.

За мерките, които биха се взели въз основа на този член, ще се съобщи на Съвета за сигурност съгласно Устава на Организацията на обединените нации. Тези мерки ще бъдат прекратени веднага щом Съветът за сигурност вземе мерки, необходими за възстановяване и поддържане на международния мир и безопасност.

Член 5

Договарящите се страни се споразумяха да създадат обединено командване на своите въоръжени сили, които по споразумение между страните ще бъдат отделени и поставени на разположение на това командване, действащо въз основа

на съвместно установени принципи. Те ще вземат също и други съгласувани мерки, необходими за укрепване на своята отбранителна способност, за да защитят мирния труд на своите народи, да гарантират неприкосновеността на своите граници и територии и да осигурят защита от възможна агресия.

Член 6

За осъществяване на предвидените в този договор консултации между държавите — участници в договора, и за разглеждане на въпросите, които възникват във връзка с осъществяването на този договор, създава се Политически консултативен комитет, в който всяка държава — участник в договора, ще бъде представена от член на правителството или от друг специално назначен представител.

Комитетът може да създава спомагателни органи, каквито се окажат необходими.

Член 7

Договарящите се страни се задължават да не участвуват в каквито и да било коалиции или съюзи и да не сключват никакви споразумения, чиито цели противоречат на целите на този договор.

Договарящите се страни заявяват, че техните задължения по действащите международни договори не противоречат на положенията на този договор.

Член 8

Договарящите се страни заявяват, че ще действуват в дух на дружба и сътрудничество за по-нататъшно развитие и укрепване на икономическите и културните връзки между тях, следвайки принципите за взаимно зачитане на тяхната независимост и суверенитет и за ненамеса във вътрешните им работи.

Член 9

Настоящият договор е открит за присъединение и на други държави, независимо от техния обществен и държавен строй, които изявят готовност чрез участие в настоящия договор да спомогнат за обединяване усилията на миролюбивите държави, за да се осигури мирът и безопасността на народите. Такова присъединение влиза в сила със съгласието на държавите — участници в договора, след като документът за присъединението бъде предаден на съхранение на правителството на Полската народна република.

Член 10

Настоящият договор подлежи на ратифициране и ратификационните грамоти ще бъдат предадени на съхранение на правителството на Полската народна република.

Договорът ще влезе в сила в деня, когато бъде предадена на съхранение и последната ратификационна грамота. Правителството на Полската народна република ще информира другите държави — участници в договора, за предаването на съхранение на всяка ратификационна грамота.

Член 11

Настоящият договор ще бъде в сила в продължение на 20 години. За договарящите се страни, които една година преди изтичане на този срок не предадат на правителството на Полската народна република декларация за денонсиране на договора, той ще остане в сила през следващите 10 години.

В случай че в Европа бъде създадена система за колективна безопасност и за тази цел бъде сключен общоевропейски договор за колективна безопасност, към което неотклонно ще се стремят договарящите се страни, настоящият договор ще изгуби своята сила от деня на влизането в действие на общоевропейския договор.

Съставен във Варшава на 14 май 1955 г. в един екземпляр на руски, полски, чешки и немски език, при което всички текстове имат еднаква сила. Заверени копия от настоящия договор ще бъдат изпратени от правителството на Полската народна република до всички други участници в договора.

В удостоверение на това упълномощените подписаха този договор и сложиха печати.

По пълномощие на Президиума на Народното събрание на Народна република Албания:

Мехмет Шеху

По пълномощие на Президиума на Народното събрание на Народна република България:

Вълко Червенков

По пълномощие на президента на Германската демократична република:

Ото Гротевол

По пълномощие на Държавния съвет на Полската народна република:

Юзеф Циранкевич

По пълномощие на Президиума на Великото национално събрание на Румънската народна република:

Георге Георгиу-Деж

По пълномощие на Президиума на Върховния съвет на Съюза на съветските социалистически републики:

Николай Александрович Булганин

По пълномощие на Президиума на Унгарската народна република:

Андраш Хегедюш

По пълномощие на президента на Чехословашката република:

Вилиам Широки

Във връзка със законопроекта за ратифициране на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, сключен на Варшавското съвещание на европейски държави за осигуряване мира и безопасността в Европа, ще направи доклад председателят на Министерския съвет др. Вълко Червенков.

Има думата др. Вълко Червенков.

Министър-председател Вълко Червенков: *(От трибуната. Посрещнат със ставане на крака и продължителни ръкопляскания от всички присъстващи)*

Другари и другарки народни представители! На 14 този месец във Варшава беше подписан Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между Народна република Албания, Народна република България, Унгарската народна република, Германската демократическа република, Полската народна република, Румънската народна република, Съюза на съветските социалистически републики и Чехословашката република. Същия ден беше подписан Протоколът за създаване на обединено командване на въоръжените сили на държавите — участници в Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ.

Българската правителствена делегация, която взе дейно участие в работата на Варшавското съвещание по пълномощие на Президиума на Народното събрание, подписа както договора, така и протокола.

С радост и дълбоко удовлетворение посрещна нашият народ сключения във Варшава договор, тъй като договорът отговаря изцяло на неговите жизнени интереси, представлява сигурна защита на националната независимост и държавния суверенитет на нашата Родина.

В целия свят демократическата общественост, всички миролюбиви сили посрещат договора като събитие, което изразява волята на народите да се запази и укрепи мирът.

Значението на Варшавския договор за делото на мира в Европа и целия свят е историческо.

Преди Варшавското съвещание и сключения на него договор повечето от представените на съвещанието миролюбиви държави имаха сключени помежду си двустранни договори за дружба, сътрудничество и взаимна помощ. Тези договори изиграха и продължават да играят голяма роля в развитието на нашите страни. Но започналите се след ратификацията на Парижките спогодби мероприятия за възстановяване на германския милитаризъм създадоха в Европа нова обстановка, която изисква да се обединят и сплотят още по-тясно силите на миролюбивите държави, изисква съответни ефикасни мероприятия, за да бъде осигурен мирът и безопасността в Европа.

Състоялото се в края на месец ноември и в началото на месец декември миналата година съвещание на представителите на осемте европейски държави в Москва направи, както е известно, обстоен анализ на обстановката в Европа, посочи агресивния характер на Парижките спогодби, осъди тия спогодби и предупреди за опасните последици от ратификацията им. Московското съвещание ясно заяви, че ако Парижките спогодби бъдат ратифицирани, миролюбивите европейски държави ще се принудят да предприемат в отговор всички необходими мерки, за да се запази и укрепи мирът в Европа.

Агресивните сили не взеха под внимание обаче тези предупреждения, не се възспряха. Те употребиха и натиск, и шантаж и въпреки волята на народите в Западна Европа успяха да наложат ратификацията на Парижките военни спогодби. Възникна по такъв начин реална заплаха от възстановяване на германския милитаризъм, огнище на нова военна опасност в Европа. Германските милитаристи получиха възможност да пристъпят към създаване на кадрова армия. С решение на Съвета на Североатлантическия съюз за подготовка към атомна война, взето през декември месец миналата година, западногерманската армия ще се въоръжава с всички видове оръжия, в това число атомното и водородното. Ремилитаризуема Западна Германия беше включена в Североатлантическия съюз.

Възстановяването на германския милитаризъм се съпровожда с активизацията на агресивните сили и в другите части на света — в Далечния Изток, особено в района на Тайван, в Близкия и Средния Изток, в Африка. Агресивните сили действуват да скалпят нови военни блокове, да поддържат и усилят напрежението в света.

Възстановяването на германския милитаризъм представлява реална заплаха за безопасността на народите, които в течение на три десетилетия на два пъти изпитаха на собствения си

гръб ужасите и страданията на две световни войни, подпалени от германския милитаризъм. Пред лицето на тая заплаха миролюбивите европейски държави, взели участие във Варшавското съвещание, не можеха да не сметнат за необходимо, че следва да бъдат предприети ония мерки, които Московското съвещание предвиждаше, в случай че ратификацията на Парижките спогодби, въпреки всичко, стане факт. Договорът за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, сключен на 14 този месец във Варшава, и представлява ярко въплъщение на ония мероприятия, които могат да създадат здрава основа за осигуряване на безопасността на страните от социалистическия лагер, за укрепване на тяхната боева отбранителна способност и за съкрушителен отпор срещу всяко възможно нападение върху тях.

Този договор има изключително отбранителен характер.

„Потвърждавайки — казва се във встъпителната част на договора — своя стремеж към създаване на система на колективна безопасност в Европа, въз основа на участието в нея на всички европейски държави независимо от техния обществен и държавен строй, което би позволило да се обединят усилията и интересите за осигуряване на мира в Европа; вземайки под внимание създаденото в Европа положение в резултат на ратификацията на Парижките спогодби, които предвиждат да се образува нова военна групировка във вид на „западноевропейски съюз“ с участието на ремилитаризуема Западна Германия и с нейното включване в североатлантическия агресивен блок — нещо, което усилва опасността от нова война и създава заплаха за безопасността на миролюбивите държави; убедени в тези условия, миролюбивите европейски държави са длъжни да предприемат необходимите мерки, за да осигурят своята безопасност и в интереса на запазване на мира в Европа; ръководейки се от целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации, в интереса на понататъшното укрепване и развитие на дружбата, сътрудничеството и взаимната помощ, в съответствие с принципите на уважение към суверенитета на държавите, а така също и на ненамесата в техните вътрешни работи — договарящите се страни решиха да сключат договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ.“

Самата мотивировка на подбудите за сключване на договора свидетелства нагледно за неговия изключително отбранителен характер. Но не само мотивировката, но и всички, без изключение, членове на договора свидетелствуват за това.

За това свидетелствува член 1 на договора, в който се заявява, че „Договарящите се страни се задължават, в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации, да се въздържат в своите международни отношения от заплаха със

сила и от нейното приложение и да уреждат своите международни спорове с мирни средства по такъв начин, че да не поставят под заплаха международния мир и безопасността“.

За това свидетелствува член 2 на договора.

Член 2 на договора гласи, че „Договарящите се страни заявяват за своята готовност да участвуват в дух на мирно сътрудничество във всички международни действия, които имат за цел да осигурят международния мир и безопасност, и ще дадат всичките си сили за осъществяване на тези цели“. В този член договарящите се страни също така заявяват, че „ще се стремят към предприемане, съгласувано с другите държави, които биха пожелали да сътрудничат в това, ефикасни мерки за всеобщо съкращаване на въоръженията и забрана на атомното, водородното и другите видове оръжия за масово унищожение“.

За това свидетелствува член 3 на договора.

Член 3 на договора съдържа заявление на договарящите се страни, че те „ще се консултират помежду си по всички важни международни въпроси, които засягат техните общи интереси, като се ръководят от интересите за укрепване на международния мир и безопасност. Те незабавно ще се консултират помежду си всеки път, когато по мнение на която и да е от тях възникне заплаха от въоръжено нападение върху една или няколко държави — участнички в договора, в интересите на осигуряване на съвместната отбрана и запазване на мира и безопасността“.

За това свидетелствува чл. 4 на договора.

Член 4 на договора предвижда, че „В случай на въоръжено нападение в Европа върху една или няколко държави — участнички в договора, от страна на някоя държава или група държави всяка държава — участничка в договора, осъществявайки правото си на индивидуална или колективна самоотбрана, в съответствие с член 51 от Устава на Организацията на обединените нации ще окаже на държавата или държавите, подхвърлени на въоръжено нападение, незабавна помощ, индивидуално или по споразумение с други държави — участнички в договора, с всички средства, които тя сметне за необходими, включително и приложение на въоръжена сила“. В същия член се съдържа задължение, че съгласно Устава на Организацията на обединените нации ще се съобщи на Съвета за сигурност за мерките, които биха се взели. Мерките ще бъдат прекратени веднага, щом като Съветът за сигурност от своя страна вземе необходимите за възстановяване и поддържане на международния мир мерки.

За това свидетелствува член 7 на договора.

Член 7 гласи, че „Договарящите се страни се задължават да не участвуват в каквито и да било коалиции или съюзи и да

не сключват никакви споразумения, чиито цели противоречат на целите на този договор. Задълженията на договарящите се страни по действащите международни договори не противоречат на положенията на този договор“.

За това особено свидетелствува член 9 на договора.

„Настоящият договор — гласи член 9 — е открит за присъединение и на други държави, независимо от техния обществен и държавен строй, които изявят готовност чрез участие в настоящия договор да спомогнат за обединяване на усилията на миролюбивите държави, за да се осигури мирът и безопасността на народите.“

За това свидетелствува член 11 на договора, според който „В случай че в Европа бъде създадена система на колективна безопасност и за тази цел бъде сключен европейски договор за колективна безопасност, към което неотклонно ще се стремят договарящите се страни, настоящият договор ще изгуби своята сила от деня на влизането в действие на общоевропейския договор“.

Член 5 на договора съдържа споразумението на договарящите се страни „да създадат обединено командване на своите въоръжени сили, които по споразумение между страните ще бъдат отделени и поставени на разположение на това командване, което ще действа въз основа на съвместно установени принципи.“

Договарящите се страни ще вземат и други съгласувани мерки, необходими за укрепване на тяхната отбранителна способност, за да защитят мирния труд на своите народи, да гарантират неприкосновеността на своите граници и територии и да осигурят защита от възможна агресия.“

Следва да се отбележи, че командването на въоръжените сили, които всяка държава ще отдели в състава на обединените въоръжени сили, се възлага върху министъра на отбраната или върху друг военен ръководител на държавата — участничка в договора.

За главнокомандуващ на обединените въоръжени сили Варшавското съвещание назначи маршала на Съветския съюз И. С. Конев, един от видните пълководци на Съветската армия, която освободи Европа от хитлеристката напаст и доказва на дело своята преданост към интересите на народите, към тяхната свобода и национална независимост.

И този член, както виждате, свидетелствува за изключително отбранителния характер на договора.

Член 6 от договора предвижда да се създаде Политически консултативен комитет, в който всяка държава — участничка в договора, ще бъде представена от член на правителството или от друг специално назначен представител. Задачата на този комитет е да осъществява предвидените в договора консултации

между държавите — участници в договора, и да разглежда въпроси, които възникват във връзка с осъществяването на този договор.

Член 8 на договора съдържа задължение, че договарящите се страни ще действуват в дух на дружба и сътрудничество за по-нататъшното развитие на икономическите и културните връзки между тях, следвайки принципите на взаимно зачитане, принципите на взаимно уважение на тяхната независимост и суверенитет и ненамеса в техните вътрешни работи.

Член 10 на договора урежда въпросите на ратификацията и на деня, в който договорот ще влезе в сила.

Такова е, други и другарки народни представители, съдържанието на договора.

Договорот е открит. В него няма никакви недомлъвки, никакви скрити положения. Всяка буква на този договор диша от стремежа и решимостта да се запази и укрепи мирът.

Този договор е сключен при заявлението на Китайското правителство за пълната солидарност на Народен Китай и на великия 600-милионен китайски народ с делото на Варшавското съвещание, с Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между осемте европейски миролюбиви държави. Това обстоятелство има неоценимо международно значение.

Варшавското съвещание и сключеният на него договор проявява на растящата мощ на миролюбивите държави и нареди в света. Срещу агресивния блок на империалистите отсеща нататък противостои обединената мощна сила на миролюбивите европейски държави.

Реакционната пропаганда се мъчи да представи Варшавския договор в невярна светлина, да го сравнява със Североатлантическия пакт. Но разликата между единия и другия договор е коренна, един от друг те се отличават като небето от земята. Нужно е само да се прочетат двата договора, за да се види това. Североатлантическият договор, така нареченият договор СЕАТО и тям подобните договори, които сключват империалистическите страни, са договори неравноправни, договори, които почиват върху подчинението на едни от други, на по-слабите от по-силните, на грубо погазване на държавния суверенитет, на намеса във вътрешните работи на държавите. Това са договори затворени, договори агресивни. Достатъчно е да си припомним отношението на вдъхновителите на Североатлантическия съюз, когато Съветският съюз изяви готовност да влезе в него. Вратите на Североатлантическия пакт се оказаха затворени за Съветския съюз, за всяка миролюбива държава. Това ни показва агресивната същност на този и нему подобните империалистически договори. Варшавският договор, напротив, е отворен за всички, които желаят да служат на мира, в това число той е отворен и за Съединените американски щати, ако те биха се отказали от прословутата си политика „от

позицията на силата“ и биха възприели политика от позициите на мира и разбирателството между държавите. Текстът на договора е пределно ясен: в договора могат да участвуват страни с различни социални и държавни системи, стига те да стоят за мира.

Варшавският договор изцяло почива върху принципите и целите, изложени в Устава на Организацията на обединените нации, върху последователното ненарушимо уважение на суверенитета на всяка държава, върху ненамесата във вътрешните работи на другите държави. Държавите, подписали договора, открито заявяват, че те ще продължават неуморно да се борят за колективна безопасност в Европа и че договарят ще загуби своята сила в деня, в който такава общоевропейска колективна безопасност бъде създадена и сключен общоевропейски договор. Какво още е нужно, за да се изтъкне изключително отбранителният характер на Варшавския договор? Варшавският договор е реален път към създаване на системата на общоевропейска колективна безопасност. Той е мощен инструмент на мира и безопасността на всички държави в Европа. Той е средство за по-нататъшно укрепване на икономическите, културните и другите връзки между държавите — участници в договора, в интереса на мира.

Нашият народ затова и посреща този договор с пълно удовлетворение, с радост, защото той представлява сигурна защита на неговия мирен труд, на неприкосновеността на неговите граници, на неговия суверенитет. Кога друг път българският народ е имал такава поддръжка, намирал се е в такова велико семейство и е могъл с по-голяма увереност да работи за своето благополучие? Това показва, че пътят, открит за нашия народ на 9 септември 1944 г., пътят на българо-съветската дружба, пътят на социализма е единствено правилният за него път. По този път той ще върви твърдо и последователно и занапред.

Варшавското съвещание посрещна с единодушно одобрение и оказва пълна поддръжка на новите мъдри предложения на съветското правителство за съкращаване на въоръженията, за забраната на атомното оръжие, за по-нататъшно намаление на напрежението в международните отношения, за отстраняване на заплахата от нова война.

Миролюбивите държави, които сключиха Варшавския договор, и техните народи и занапред с всички сили ще се борят да се предприемат ефикасни мерки за съкращение на въоръженията, за забраната на атомното и водородното оръжие, за укрепване на доверието между държавите, за разрешение на всички въпроси чрез мирни преговори, за предотвратяване на войната.

Прекращението на военните действия в Корея, в Индокитай, сключеният Австрийски държавен договор с признание на

постоянен неутралитет на Австрия, състоялата се през месец април тази година конференция на азиатски и африкански държави в Бандунг, която изрази стремежа на азиатските и африканските народи към запазване на мира и развитие на приятелското сътрудничество между тях, показват, че по пътя на мирните преговори, при строгото съблюдаване на принципа на ненамесата във вътрешните работи на другите държави и на уважение към тяхната независимост и суверенитет могат да бъдат уредени перешените международни въпроси. Човечеството може да бъде избавено от изпитанията на една нова световна война. За това е необходимо обаче да бъдат обуздани агресивните сили. Тъкмо на това миролюбиво дело служи и Варшавският договор.

Държавите — участнички във Варшавския договор, излизат от Ленинския принцип за възможността от съжителство между държави с различни социални системи.

Ние сме за мира. Борим се и отстояваме мира, но срещу действията на агресивните сили ние не можем да седим със скръстени ръце. Ние сме длъжни да вземем ефикасни мерки, за да защитим мира и обуздаем агресорите. И ние вземаме тези мерки. Това диктуват интересите на мира, жизнените интереси на нашите народи.

Някои западни коментатори, които са свикнали всичко да мерят с аршина на взаимоотношенията между капиталистическите страни, дето преговорите комай винаги се натъкват на мъчнотии, съпровождат се с дълги и най-често безплодни препирни, продължителни заседания на всевъзможни комисии и подкомисии поради съществуващите трудно преодолими или въобще непреодолими противоречия и различия, се мъчат да омаловажат значението на Варшавското съвещание, понеже то, видите ли, много бързо завършило работата си — за три дни! А за какво трябваше повече да заседават участниците във Варшавското съвещание, ако три дни им бяха предостатъчни, за да изразят съществуващата между тях пълна общност на възгледите и оценките си за международната обстановка? В това единство е силата на социалистическия лагер. В този лагер господства обществената собственост на основните средства на производството, господствуват общността на интересите, еднаквостта на целите, пълното единство в оценката на главните насоки на международното развитие и пълното единдействие. Аршинът на споменатите коментатори е явно непригоден като мярка за съвещания от рода на Варшавското, което беше нова ярка проява на солидарността и могъществото на лагера на мира, демокрацията и социализма. То заседаваше и прие единодушно решенията си в обстановка на пълно взаимно разбиране, на братска дружба и сърдечност.

Другари и другарки народни представители!

Несъмнените големи успехи напоследък на последователната миролюбива политика на Съветския съюз и страните с народна демокрация — Варшавското съвещание и сключеният на него Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между осемте европейски държави, Австрийският държавен договор, предложението на Съветския съюз за намаление на въоръженията и забраната на атомното оръжие, срещата в Белград — определено объркаха реакционната западна пропаганда. Сега тя иска да излезе от това си състояние с няколко посани опити да представи успехите на лагера на мира начело със Съветския съюз, които несъмнено водят до намаление на напрежението в международната обстановка, като успехи... на политиката „от позицията на силата“, като успехи на тях, които в същност не желаят да се намали международното напрежение. Всеки политически мислещ човек, който внимателно следи развитието на международните събития и съди не по думите само, а преди всички по делата, не може да не види, че политиката „от позицията на силата“ търпи една след друга сериозни несполуки и провали. Но има и неориентирани още обществени слоеве на Запад, неосведомени за действителното положение. Реакционната пропаганда прави всичко, за да ги държи в такова състояние, да прикрива несполуките и провалите на политиката „от позицията на силата“, като представя успехите на настойчивото и последователно миролюбие на Съветския съюз за успехи на тази политика. Излиза, че политиката, която през всичкото време се стреми да създава система от препятствия против мирното уреждане на международните въпроси, от които за Европа особено следва да се посочат Парижките спогодби, настойчивото намерение да бъде възстановен милитаризмът в Западна Германия и свързаните с това намерение мероприятия е довело до... намаление на напрежението в Европа! Заслужава да се припомнят по повод на този грубо недодялан похват на реакционната пропаганда изказаните от известния американски журналист Липман съображения. „Би било самозмама — заяви Липман в „Ню-Йорк Хералд трибюн“ от 18 май тази година — и при това твърде голяма самонадеяност сами да се убеждаваме, че ние сме били действували от позицията на силата, а нашите велики противници — от позицията на слабост... Съветите имат добри изгледи за бъдещето. Ценейки подкрепата на народните маси на човечеството, които искат да избягнат атомната война, Съветите са на път да придобият нова и много популярна сила.“

Политиката „от позицията на силата“ не може да се приими, да се съчетае с политиката на запазване и укрепване на мира. Това са взаимно изключващи се неща.

Не може да се съгласува политиката на възстановяване на милитаризма в Западна Германия, на възрастващо въоръжение, на система на затворени агресивни блокове, на открита подготовка към атомна война с политиката на мирно обединение на Германия, на постепенно разоръжение, на уреждане на всички въпроси чрез преговори, на забрана на атомното оръжие. Не може с нищо да се прикрие и заобиколи фактът, че достигнатото в последно време известно отслабване на напрежението в международните отношения беше извършено въпреки и против препятствията и трудностите, които създава така наречената политика „от позицията на силата“. Не могат да бъдат решени главните въпроси на общоевропейската безопасност, докато не бъде изоставена политиката „от позицията на силата“, докато не бъдат отхвърлени Парижките спогодби, докато не се тури край на усилията, насочени към възстановяване на германския милитаризъм.

Опитите да се представи Австрийският държавен договор като победа на политиката „от позицията на силата“ издават слабост, а не сила. Подготовката на Австрийския държавен договор стана по почит на Съветския съюз, австрийският народ получи националната си независимост благодарение на мъдрата и миролюбива политика на Съветския съюз — това е факт. Това не може да се скрие, това народите виждат. Австрийският държавен договор внесе определено намаление на напрежението в Европа. Това е заслуга на Съветския съюз. Ако носителите на политиката „от позицията на силата“ са наистина заинтересувани в по-нататъшното отслабване на международното напрежение, в укрепването на мира, те не следва да насърчават възстановяването на германския милитаризъм, не следва да отстояват Парижките спогодби, които тъкмо и създават напрежение в Европа. Ако поборниците на политиката „от позицията на силата“ действително мислят за мира, как тогава да се разбират и оценяват предложенията, които в последно време издигат във връзка с предстоящата среща на ръководителите на четирите велики държави, да се разгледа въпросът за смяната на обществения строй в страните с народна демокрация, за забрана на комунистическите и други прогресивни движения в капиталистическите страни? Не е нужно тук да доказваме всичката нелепост на предположението, че могат да бъдат отменявани законите на общественото развитие и историческия напредък, обществените и държавните строеве. Интересува ни другата страна на въпроса: какво трябва да се мисли за миролюбието и уважението към достойнството и суверенитета на народите на ония, които на най-отговорно съвещание, което може и следва да разгледа нерешените международни проблеми, да приложи усилия, за да намери начини за мирното им разрешение, могат да отиват с намерението да внасят подобни предложения? Всеки е в пра-

вото си да каже, че подобни предложения нямат нищо общо с интересите на мира, че те свидетелствуват за стремеж да се попречи на делото на мира.

Сегашните ръководители на САСЩ очевидно не искат да си дадат сметка за станалите в Европа и в другите части на света грандиозни изменения след Втората световна война. Но липсата на реална представа за действителността към нищо добро не води. Ние, българите, които в течение на близо петстотин години сме били под чуждо иго, след това десетилетия подред мъкнахме ярема на империалистическата зависимост, повече от двадесет години се намирахме под гнета на фашизма, но които след това с помощта на братската Съветска армия извоювахме своята свобода и независимост, устройваме сега своя живот така, както нашите интереси ни диктуват, уверено и бързо издигаме икономиката и културата на нашата Родина, ние можем спокойно да посъветваме тия, които блануват да се месят в нашите вътрешни работи, че не би следвало да се оставят да губят докрай всяко чувство на мярка и всяка представа за действителността.

Фактите показват, че политиката „от позицията на силата“ е пакостна, но не и силна политика. На политиката „от позицията на силата“ миролюбивите държави и народи отговарят с това, че още повече сплотяват и укрепват своите сили, силите на мира, спокойно и уверено предприемат необходимите напълно ефикасни мерки, които да осигурят мира и безопасността в Европа и в света. Трезвата оценка на съотношението на силите между лагер на мира, демокрацията и социализма и лагера на империализма и войната показва, че решителното надмощие е на страната на мира, а не на войната. Който не си дава сметка за това, той не може да води реална политика, той е осъден рано или късно на провал.

Агресивните сили в света не искат да се съобразяват с фактите, те продължават да работят против мира, да подриват усилията на миролюбивите държави и народи, насочени към избавяне на човечеството от страданията и опустошенията на нова световна война. Това значи, че ние нямаме право да отслабваме нашата бдителност, трябва все по-енергично, като активен елемент в общия лагер на мира, демокрацията и социализма, да влагаме и своите сили, за да издигаме все по-крепка, все по-непрстъпна бариерата на мира срещу войната.

Позволете от тая трибуна да заявя, че нашият народ сърдечно приветствува непрестанните усилия на германския народ да се обедини на миролюбива и демократична основа. Той приветствува и поддържа последователната политика на Германската демократическа република в тази посока. Сключеният във Варшава договор между осемте европейски държави, в това число и Германската демократическа република, е нова стъпка по пътя на борбата за обединена миролюбива Герма-

ния. Парижките спогодби пречат на възсъединението на Западна Германия с Източна Германия. Варшавският договор, напротив, оставя пълна свобода за преговори и за всички необходими мерки, които имат за цел мирното обединение на Германия. Нашият народ добре разбира и поддържа направеното от германската делегация на Варшавското съвещание при подписването на договора заявление, че обединена Германия ще се смята за свободна от задълженията, които са били приети от едната или другата част на Германия по силата на съответните военнополитически договори и спогодби, сключени преди нейното обединение.

Това заявление показва, че Германската демократическа република, както и досега, смята за своя и на целия германски народ основна задача мирното и демократическо възсъединение на Германия и че ще съдейства с всички сили да възстанови по-скоро единството на Германия.

Ние желаем на германския народ и на Германската демократическа република пълен успех в борбата за изпълнението на тази задача. (*Ръкопляскания*)

Нашето правителство и нашият народ поздравяват срещата на съветските ръководители с югославските ръководители, която става в Белград. Тази среща е само от полза за мира в света, за мира на Балканите. Искам тук да подчертая важността и значението на тази среща на представителите на Съветския съюз и Югославия на най-високо равнище за по-нататъшното подобряване на взаимоотношенията между Съветския съюз, страните с народна демокрация и Федеративната народна република Югославия и специално между България и Югославия, между нашия народ и братските югославски народи, което ние горещо желаем. (*Ръкопляскания*)

Интересите на мира и социализма изискват да се направи всичко възможно, за да бъдат положително разрешени поставените на Белградската среща задачи. Трябва да си дадем сметка, че от нарушението на добрите взаимоотношения между нас и Югославия, от създалата се в резултат на изострената помежду ни борба обстановка на взаимонетърпимост и на най-тежки обвинения и от двете страни се възползуваха враговете на мира, тази обстановка беше и е изгодна само на тях. В интереса и на двете страни е да се прояви необходимата решителност, за да се отстранят наказарените препятствия и с добра воля, по пътя на преговорите, на разбирателството, което почива върху строгото зачитане на равноправието и независимостта на всяка една от страните, на ненамесата във вътрешните работи да се укрепят добри взаимоотношения и се засили сътрудничеството в интереса на мира, в интереса на социализма.

От изгледите да се развият и укрепят добри взаимоотношения с Югославия могат да се плашат само враговете, само

ония, които искат не да се намалява, а да се увеличава напрежението в света. Ние с удовлетворение приветствуваме изявената както от страна на Съветския съюз и страните с народна демокрация, така и от страна на Югославия решимост да се осъществява международното сътрудничество само въз основа на пълното равноправие и безусловния отказ от каквато и да било намеса във вътрешните работи на която и да било държава. Съществува общност във възгледите на Съветския съюз, на страните с народна демокрация и на Федеративната народна република Югославия по такива жизнено важни въпроси на външната политика, като равноправие и ненамесата във вътрешните работи на другите страни, признанието, че е възможно съжителството и сътрудничеството между страните независимо от различието в техните социални системи, че трябва да се води борба за съкращение на въоръженията, за забрана на атомното оръжие, за недопускане на война, за заякчаване на мира.

Нека пожелаем на участниците в Белградската среща пълен успех. Миролюбивите народи от целия свят и не на последно място, разбира се, нашият народ, ще посрещнат с искрено задоволство този успех.

Другари и другарки народни представители! Министерският съвет утвърди Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, сключен и подписан във Варшава, и го представи за ратификация в Народното събрание. Сега Народното събрание трябва да се произнесе по договора. Дълбоко съм убеден, че Събранието, като верен изразител на народната воля, ще одобри договора и ще го ратифицира. (*Продължителни бурни ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: За да изложи заключението на комисията по външните работи във връзка със законопроекта има думата докладчикът на последната др. Сава Гановски.

Докладчик Сава Гановски: (*От трибуната*) Другари народни представители! Комисията по външните работи при Народното събрание в заседание на 25 май т. г. най-обстойно разглежда подписания на 14 май т. г. във Варшава Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между Народна република Албания, Народна република България, Германската демократична република, Полската народна република, Румънската народна република, Съюза на съветските социалистически републики, Унгарската народна република и Чехословашката република.

Комисията констатира:

Ратификацията на Парижките споразумения, които бяха най-ярък израз на политиката от позиция на силата, водена от

империалистическите страни начело с американските агресори, откри пътя към легалното възбуждане на германския милитаризъм в Западна Германия, която стана и член на агресивния североатлантически блок и на западноевропейския съюз, които са насочени срещу СССР и страните с народна демокрация. С това се създаде ново положение в Европа и в света и сериозна заплаха за мира, засили се опасността от нова война и се създаде сериозна опасност за националната сигурност на миролюбивите демократически държави. Това положение наложи на демократическите държави да вземат всички необходими мерки за защита на мира, за обезпечаване мирния труд на техните народи и за тяхното по-нататъшно мирно развитие и запазване на тяхната безопасност и национална независимост.

Подписаният Варшавски договор подsigурява защитата и неприкосновеността на границите на осемте държави, на тяхната териториална цялост и независимост, които стават общо дело на всички страни, участващи в договора. Той е миролюбив и отбранителен договор по дух и по целите, които преследва, той няма нищо общо с договорите — като Атлантическия пакт, Парижките споразумения и др., създадени от западните империалистически държави, насочени към създаването на агресивни военни групировки; за разлика от тях, той служи на мира и сътрудничеството между народите, а не на войната.

Подписаният договор се основава на принципите на пълното равнопоставяне между договарящите се страни, зачитане на техния държавен суверенитет и ненамеса в техните държавни работи. Той задълбочава братската дружба и сътрудничеството между тези държави, засилва още повече тяхната отбранителна мощ и по такъв начин укрепва силите, които се борят за траен мир в Европа и целия свят; той дава възможност на обединените от него страни колективно да създадат средства за съкрушителен отпор на онези, които се опитат да нарушат мира.

Варшавският договор обхваща не само мерките за съвместна отбрана в съответствие с миролюбивата политика, провеждана от неговите участници — да развиват и укрепват дружбата и взаимната помощ помежду си, но той предвижда и по-нататъшно разширяване на културните и икономическите връзки между тях.

Варшавският договор не се сключва само за запазване на безопасността на страните, които участвуват в него, но той е открит — в него може да встъпи всяка страна, която го приема и която иска да служи на делото на мира. Той е в пълно съгласие с хартата на обединените народи, според която се предвижда създаването на регионални съюзи. Следователно в него могат да се привлекат и други страни и постепенно да се превърне в договор за общоевропейска сигурност. Тогава този договор ще стане излишен, както това е казано изрично в са-

мия него. Сега обаче Варшавският договор е жизнена необходимост за народите, които жадуват за мир, той представлява мощна опора за сигурността на държавите, които участвуват в него; той е здрава основа за нашите общи по-нататъшни усилия за създаване системата на колективна безопасност в Европа, за разрешаването по мирен начин, чрез преговори, на всички спорни въпроси, че той може да способствува за мирното сътрудничество между двата световни лагера независимо от различията в техния обществен и държавен строй.

Парламентарната комисия по външните работи при Народното събрание, като взе предвид горензложените съображения и че Договорът за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, подписан във Варшава между осемте демократически страни начело с великия Съветски съюз, при пълната подкрепа на Китайската народна република, е израз на най-съкровени чувства и стремежи и на нашия народ и отговаря на неговите жизнени интереси, че той е в пълно съгласие с миролюбивата политика на нашата Българска комунистическа партия и народно правителство, че той ефикасно ще защити нашата Родина от агресия, че той ще укрепи, задълбочи и развие още повече братските връзки и сътрудничество между нашата страна и страните от демократическия лагер и преди всичко с нашия освободител и покровител великия Съветски съюз, че той е здрава основа на нашите общи по-нататъшни усилия в борбата за мир и създаване системата на колективна безопасност в Европа, за разрешаването по мирен начин, чрез преговори, на всички спорни въпроси, че той може да способствува за мирното сътрудничество между всички страни независимо от техния обществен и държавен строй, единодушно

Р е ш и:

Да препоръча на Народното събрание да приеме и гласува предложението законопроект за ратифициране на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, сключен на Варшавското съвещание на европейски държави за осигуряване на мира и безопасността в Европа. С това народните представители ще изпълнят своя свещен дълг не само пред трудещите се в нашата страна, но и пред борците за мир в целия свят и ще помогнат на борбата за осигуряване на мира и безопасността в Европа и в целия свят. (Ръкопляскания)

Председател Фердинанд Козовски: Другари народни представители! За изказвания по законопроекта са се записали следните другари народни представители, а именно: Тодор Прахов, Стоян Тончев, Живка Живкова Вълкова, Георги Кулишев, Цола Драгойчева и генерал-лейтенант Дико Диков.

Има думата за изказване народният представител Тодор Прахов.

Тодор Прахов: *(От трибуната)* Другари и другарки народни представители! Варшавското съвещание на осемте европейски страни и сключеният между тях Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ е нова проява и съществен принос в борбата на народите за мир и безопасност. От съдържанието на договора става ясно за всеки честен гражданин, че страните от социалистическия лагер начело с великия Съветски съюз водят открита, последователна и настойчива борба за мир, за забрана на термоядреното оръжие и оръжията за масово унищожение, за съвместно съществуване на двете системи и за изграждане на колективна сигурност на всички народи независимо от държавния им строй.

Варшавският договор напълно отговаря на националните интереси и стремежи на народите от Европа и целия свят да се осигури мирът и безопасността, необходими за спокоен и съзидателен труд, за възхода на човечеството по пътя на прогреса и демокрацията.

Подпалвачите на нови войни начело с американските империалисти, както каза и др. министър-председател, чрез открит натиск и шантажи успяха да принудят парламентите на западните буржоазни държави да ратифицират Парижките споразумения. Пред народите на Европа отново се изправи зловещият призрак на германския милитаризъм, който вече на два пъти залива с кръв плодородните поля на миролюбивите европейски народи и разруши несметни богатства на човешката култура.

Народите на Европа обаче помнят добре уроците на историята и са твърдо решени да не допуснат осъществяването на престъпните замисли на империалистите за разпалване на трета световна война.

Българският трудещ се народ никога няма да забрави огромните злини, които му бяха нанесени от германските милитаристи и техните български слуги. Той претърпя две национални катастрофи и бе изправен пред трета, премина през суровите битки на революционното движение и изгуби в борбата срещу фашистката диктатура и империалистическото иго десетки хиляди свои верни синове. Никога освободилите се от гнета и експлоатацията трудещи се няма да забравят хищническото ограбване на нашата страна и потъпкването на националната чест на България от хитлеристките нашественици. Нашият народ с готовност ще брани извоюваната със скъпи жертви свобода и успехите на мирния социалистически труд.

Българските работници и служители знаят, че запазването на мира е необходимо условие за изграждане на щастливо социалистическо бъдеще. Създаването на изобилие от материални и културни блага, изграждането на нов, радостен жи-

вот за целия народ е възможно само в обстановката на мир, добросъседски отношения, взаимно доверие и сътрудничество. Нашите трудещи се знаят, че гаранция за запазване на историческите им завоевания е тяхната сплотеност около партията и народното правителство и нерушимата дружба с народите от лагера на социализма.

Затова решенията на Варшавското съвещание и създаването на обединено командване на въоръжените сили на страните, подписали Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, бяха посрещнати с ентузиазъм.

Варшавският договор отговаря на коренните интереси на нашата работническа класа, защото с него се гарантира свободата и независимостта на нашата скъпа Родина, гарантира се мирният труд на народа и изграждането на социализма у нас. Никога досега българският народ не е имал зад себе си такава мощна поддръжка на своето мирно съществуване и национална независимост.

Варшавското съвещание и неговите исторически решения откликнаха дълбоко в сърцата на трудещите се у нас. Те вляха нови сили и дадоха тласък на трудовата и политическата активност на народа и особено на нашата работническа класа.

Българската работническа класа най-добре разбира, че главното средство за укрепване силата и мощта на народно-демократичната ни държава е построяването на социализма у нас. Мощното социалистическо съревнование е най-яркият израз на любовта на трудещите се към своята държава и на тяхната вяроност към лагера на социализма и мира. То изразява волята на нашия народ да даде реален принос за осъществяване на варшавските решения. Нашият народ единодушно одобрява участието на нашето правителство във Варшавското съвещание и напълно подкрепя подписания Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ.

Вдъхновени от решителните мерки, които се взеха на Варшавското съвещание, работническите колективи се включват още по-активно в съревнованието за по-висока производителност на труда и за по-ниска себестойност на продукцията.

„Нашият трудов колектив от завода за резервни части — казва стругарят Борис Божилов — се радва от сърце на всяка стъпка, направена за осигуряване на мира. Варшавското съвещание ни даде още по-голям подтик за творческа работа.“

„За да живеят нашите семейства спокойно. — казва героят на социалистическия труд Тодор Митев от фабрика „Евтим Апостолов“ в Габрово — необходим ни е мир. Тези, които са намислили да върнат на бившите хитлеристи пушките и да им дадат атомни бомби, са си направили сметката без кръчмаря. Варшавското съвещание ни даде нови сили. Ние ще подкрепим неговите решения с труда си.“

Така работниците у нас посрещнаха решенията на Варшавското съвещание. Така се посрещнаха те от трудещите се и от другите демократични страни. Има върху какво да се позамишлят военнoлюбците преди да се опитат да хвърлят света в нова война. Никакви заплахи на атомните авантюристи не могат да сломят силата и непобедимостта на великото движение на народите за мир и сътрудничество.

Българската работническа класа се гордее с участието на нашата страна във Варшавското съвещание. На всеки опит да се смуцава нашият градивен труд работниците и служителите, организирани в професионалните съюзи, ще отговорят с още по-здраво сплотяване на своите редове под ръководството на Българската комунистическа партия и с по-големи сили ще се борят за изпълнение на задачите, поставени от VI конгрес на партията — за по-нататъшен разцвет на нашата родина, за по-нататъшно повишаване благосъстоянието на трудещите се в нашата страна.

Няма съмнение, че нашата работническа класа и сега ще застане начело на целия народ в борбата за образцово изпълнение на всички задачи, поставени от партията и правителството. С това тя най-добре ще даде своя принос към осигуряване безопасността на демократичните народи и запазването на мира в целия свят.

В името на мира и дружбата между народите аз ще гласувам за ратифицирането на договора. (*Ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: Има думата за изказване по законопроекта др. Стоян Тончев.

Министър Стоян Тончев: (*От трибуната*) Другарки и другари народни представители! Поставеният за разглеждане и одобрение от Народното събрание Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между осемте европейски страни, сключен във Варшава, има изключително значение за нашия народ, за народите от целия свят. Представителите на Българския земеделски народен съюз в парламента имат пълното съзнание за историческото значение на този договор, за неговата действеност в по-нататъшното развитие на отношенията между Съветския съюз и народнодемократичните страни, а също така и за международните отношения изобщо.

Още по време на Московското съвещание на европейски страни за осигуряване на колективна безопасност в Европа бе направен обстоен анализ на международните събития, на опасността, която представлява за световния мир широкото активизиране на агресивните сили в САЩ, Западна Европа, Близкия и Далечния Изток. Този анализ бе потвърден от хода на международните събития. Под натиска на управляващите среди в САЩ, въпреки волята на народите, Парижките спора-

зумения бяха ратифицирани. Това промени съществено обстановката в Европа. Заедно с това агресивните сили активизираха своята дейност за скалпване на военни блокове в Близкия и Средния Изток, продължават своите провокации в района на Тайван, разширяват мрежата от свои военни бази край границите на Съветския съюз и страните с народна демокрация.

При тази политическа обстановка на активизиране на агресивните сили миролюбивите европейски държави не можеха да не дойдат до извода, че е необходимо да вземат енергични мерки, за да гарантират безопасността и сигурността на своите страни. За нас, сдружените земеделци, за целия български народ Варшавското съвещание и подписаният Договор за дружба и сътрудничество са достоен отговор на агресивните действия на империалистите. Това е пряк и твърд отговор на миролюбивите народи, които вземат мерки, за да защитят своята национална независимост от подготвяната агресия, да осигурят мирен и съзидателен труд за народите в своите страни.

Варшавският договор създава здрава основа за осигуряване на безопасността на страните от социалистическия лагер, за укрепване на тяхната бойна способност и за организиране на отпор срещу агресивните сили. Народите от социалистическия лагер нямат намерение да се оставят да бъдат изненадани, да стоят безучастни пред надигащата се военна опасност в Западна Европа. Народите от социалистическия лагер бдят над мира в целия свят, бдят за интересите на всички трудови хора и не ще допуснат шепа империалисти и милитаристи да си разпасват пояса. Миролюбивите европейски държави сключиха Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, създадоха свое обединено военно командване, за да обезпечат своята безопасност и да осигурят неприкосновеността на своите граници. Варшавският договор отразява миролюбивите и отбранителни стремежи на народнодемократичните страни начело със Съветския съюз, но заедно с това той отразява и постоянната прижа на Съветския съюз и народнодемократичните страни да бъде създадена система на колективна сигурност в Европа, да бъде укрепен и заздравен така желаният от всички народи световен мир.

Договорът, който ние трябва да одобрим сега, разкрива перспективите на по-тесното укрепване на братското сътрудничество между страните от социалистическия лагер, за по-широко развитие на техните връзки върху принципите на зачитане държавния суверенитет, взаимното уважение и равнопоставеност. От друга страна този договор заздравява още повече могъщата бариера на мира, която се издига от Пекин до Берлин и която не могат и не са в състояние да прескочат привържениците на авантюристичната политика от позицията на силата.

Лагерът на мира, демокрацията и социализма начело със Съветския съюз чрез Варшавския договор отново манифестира своето единство и сплотеност, своята непобедима сила. Договорът, който ние трябва да одобрим сега, е кръвно дело на 900 милиона хора, единни, вдъхновени от великото дело на световния мир и твърдо решени да бранят своята сигурност и своите социалистически завоевания. Историята не познава до ден днешен такава организирана и могъща сила, каквато е лагерът на социализма. И тази сила стои здраво на позициите на световния мир.

За разлика от империалистите, народите от социалистическия лагер, въпреки своето могъщество, въпреки своите неизчерпаеми материални ресурси, никому не желаят да диктуват и натрапват становища, да се вмесват във вътрешните работи на другите държави, а упорито и предано се борят за тържеството на Ленинския принцип за мирното съвместно съществуване между държавите с различно социално устройство, за честни отношения между всички държави, за тържеството на принципите на взаимното уважение, независимост, суверенитет и равнопоставеност.

Варшавският договор е още едно доказателство за последователността, с която Съветският съюз и страните с народна демокрация водят тази политика. Той не е договор закрит и затворен, а договор, чиито врати са отворени за всички европейски страни, които искрено желаят осигуряването на мира и безопасността в Европа. Варшавският договор не цели разединението, а обединението на народите в името на мира, против войната.

На Варшавското съвещание взе активно участие и нашата правителствена делегация, водена от др. Вълко Червенков. Нашата делегация подписа Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ. Подписът на нашата делегация под Варшавския договор е подпис на целия български народ. За трудещите се в България Варшавският договор е върховна повеля на времето, върховна повеля на желанието на милионите хора да се даде отпор на агресивните сили. Нашият народ, който преживя на два пъти тежките последици от агресията на германския милитаризъм, сега решително се възправя срещу планове да бъде използван западногерманският милитаризъм за разпалване на трета световна война. Нашият народ обича мира, обича своята социалистическа родина и е готов с живота си да брани нейната национална независимост и суверенитет, да брани мирните завоевания на своя социалистически труд. Варшавският договор увеличава силата и спокойствието на нашия народ, който е горд, че е равноправен член на великото социалистическо семейство. Нашият народ е спокоен и уверен сега, защото знае, че на границите на нашата

Родина стои не само българският народ, но в защита на свободата и независимостта на нашата прекрасна Родина са готови да се вдигнат великият Съветски съюз и братските нам страни с народна демокрация.

Имайки съзнанието за нашата сила, ние и занапред ще бъдем верен страж на мира, и занапред, както и досега, ще полагаме усилия за намаляване на международното напрежение, за установяване на добросъседски отношения и сътрудничество с всички страни независимо от техния държавен и обществено-политически строй.

Сдружените земеделци заедно с целия наш народ одобряват и подкрепят сключения във Варшава договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ. В този договор са въплотени и нашите въжделения, и нашите мечти, и нашата омраза към войната и немския империализъм. Никога Земеделският съюз не е бил поддръжник на войната. Всякога Земеделският съюз е бил поддръжник на мира. Александър Стамболийски презираше немския милитаризъм и неговата агентура в България и през целия си живот той се бори срещу тях. С ненавист към милитаризма и войната са откърмени и сдружените земеделци, с ненавист към милитаризма и войната е изпълнена всяка страница от борческия живот на Българския земеделски народен съюз. И сега, когато в Западна Германия пак надигат глава озверените милитаристи, сдружените земеделци, ведно с целия български народ, трезво виждат опасността и са готови да дадат, ако трябва, и живота си за решителен отпор на военнлюбците.

Днес цяла България се възражда. Днес всеки отрасъл на нашето народно стопанство върви напред, преустройва се и побеждава по пътя на социализма. На село в кооперативните стопанства на дело се осъществяват стремежите, за които българският народ даде толкова скъпи жертви в борбата срещу немските окупатори и българската буржоазия. С това социалистическо преустройство на село са кръвно свързани и сдружените земеделци. За възхода на Родината и сдружените земеделци влагат своя труд. И затова мирът е скъп и свиден за сдружените земеделци и затова те така горещо подкрепят Варшавския договор.

Сдружените земеделци заедно с целия български народ, под знака на Отечествения фронт, под ръководството на Българската комунистическа партия ще вложат всичките си сили, за да изпълни нашата страна всеотдайно и предано поетите с Варшавския договор задължения, за да стане България непристъпна крепост на мира на Балканите.

На края аз заявявам, че ще гласувам за договора. (*Ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: За изказване по законо-проекта има думата др. Живка Живкова Вълкова.

Живка Живкова Вълкова: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Подписаният във Варшава на 14 май 1955 г. Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между осемте демократични европейски държави се посреща със задоволство от всички миролюбиви хора по света. Зад Варшавския договор стои твърдо и непоколебимо миролюбивата младеж от цял свят.

Поръката на нашата Димитровска младеж е да ви предам, че тя от все сърце подкрепя Варшавския договор, защото вижда в него могъщо средство за укрепването на мира. Нас ни отгледа и възпита Българската комунистическа партия. Тя ни научи да обичаме горещо живота, да бъдем негови господари, за да стане той още по-красив и весел. Живота обича всички хора по земята, но никой друг не го люби с такава жадност, никой друг не възлага на него толкова надежди, както младежта.

На призова на партията да се укрепи селското стопанство, към селото, към кооперативните блокове и животновъдните ферми се устремиха хиляди младежи. Под трудовата длан на нашата младеж израстват язовири, градове. Нашата младеж е заега с мирен труд и в този вдъхновен труд са взидали най-прекрасните младежки мечти, мечти в името на живота и неговата красота.

Войната е най-голям сеяч на смъртта. В речника на нашата младеж тази дума е непозната. Тя говори за най-нови книги, за хубави филми и песни, за големи проценти в производството, за високи добиви от селското стопанство, говори за победи в живота. А животът и мирът вървят ръка за ръка. Ето защо нашата младеж с радост посреща Варшавския договор, защото вижда в него верен страж, закрилник на световния мир.

Варшавският договор засилва още повече отбранителната мощ на страните — участнички в него, и по такъв начин служи за укрепване делото на мира. Той има миролюбив, отбранителен характер. Именно това е коренната разлика от Атлантическия, Парижкия и всевъзможни други договори между империалистическите държави, насочени към създаване на агресивни военни групировки.

Нашата младеж обича живота и мира и желае нейните гърди да не бъдат решетени от войната, а на тях да греят ордени за трудово отличие. Нашата младеж върши чудеса в труда, но тя е още по-люта и храбра в боя за отбраната на своите завоевания. Закърмена с революционния борчески дух на героичния РМС, тя с готовност ще даде всичко свидно за опазването на мира.

В тези решителни дни младежта от родината на Димитров стои твърдо зад решенията на Варшавското съвещание и подава своята вярна ръка за мир и дружба.

Да живее мирът между народите!

Да живее нашата чудно хубава социалистическа родина! (Ръкопляскания)

Председател Фердинанд Козовски: За изказване по законопроекта има думата др. Георги Кулишев.

Георги Кулишев: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Пълният и блестящо аргументиран доклад, направен от председателя на Министерския съвет, ръководител на българската правителствена делегация на Варшавското съвещание др. Червенков, даде ясен отговор на всички въпроси, които биха могли да се поставят във връзка с работата и решенията на това историческо съвещание. Сега повече от всякога за всички нас е очевидно, че що се отнася до подписания на 14 т. м. във Варшава осемстранен Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, чието ратифициране фигурира в дневния ред на настоящата сесия на Народното събрание, сключването на този договор представлява един политически акт от неизмеримо значение за нашия народ и не само за нашия народ. Това е един акт от крупно международно значение, от световно значение, който несъмнено ще влияе във висока степен върху целия по-нататъшен ход на събитията в Европа и в света. Дори и най-запалените глави между любителите на военни лудости не могат да си позволят да не държат сметка за наличието на този договор и за произтичащите от него положения.

Варшавският договор, другари и другарки, коренно различен от империалистическите договори от типа на Североатлантическия и редица други договори, изфабрикувани под американски натиск, е договор за сигурност и за мир, договор, предназначен да изгради могъща и непробиваема броня за безопасността на държавите — участници в него, да предотврати подготовките от западните агресивни кръгове военни авантюри срещу тези държави. В този смисъл Варшавският договор е естествен и логичен отговор на плановете на западните правителства, водещи към разпалване на атомна война. Това е един безусловно оправдан и необходим отговор. Непростимо лекомислие би било миролюбивите народи да стоят със скръстени ръце пред така ясно очертаните заплахи и предизвикателства, намерили особено подчертан израз в натрапката на западните парламенти ратификация на Парижките споразумения за възстановяване на хитлеристкия вермахт. Сега Варшавският договор и другите мероприятия и решения на съвещанието на осемте държави поставят здрави прегради срещу тия безразсъдни заплахи.

Варшавският договор има и една друга съществена особеност. Той е договор, който съответствува не само на интересите на държавите — участници в него, но и на интересите на всички миролюбиви народи без изключение. Той е договор, който открива пътища и поставя начало за създаване на система на колективна безопасност в Европа.

Всички тези особености на Варшавския договор обясняват защо реакционните кръгове на Запад и тяхната пропаганда изпаднаха в голямо объркване и напразно се опитаха да омаловажат или дори да отминат с мълчание Варшавските решения. В първия момент те се престориха, че уж не виждали „нищо ново“ в това, което стана в столицата на Полша. Но скоро трябваше да променят тактиката и тогава поискаха да представят, че във Варшава се създавал — вижте какво откритие направиха — нов военен, агресивен блок от рода на Североатлантическия пакт. Направиха се нелепи, жалки опити да изопачат ясения и миролюбив смисъл на Варшавските решения и да им придадат агресивен характер. Народите обаче предпочитат да съдят за политиката на правителствата не по приказките, а по делата им. Варшавските решения, прибавени към разумните и градивни предложения на Съветския съюз по разоръжаването, представени на 10 май, както и подписването на Австрийския договор, станало възможно само благодарение на настойчивите миролюбиви инициативи на съветското правителство, прибавени към безброй още други неоспорими факти от същия характер, все повече отварят очите и на най-заблудените, за да видят, че социалистическият лагер начело със Съветския съюз не само не заплашва никого, но се бори честно с всички сили за запазването и укрепването на мира в целия свят, за разведряване на международната атмосфера. Сегашната съветско-югославска среща в Белград е най-прямо свидетелство все в тая насока.

Другари и другарки! Българският народ посрещна Варшавските решения с дълбоко удовлетворение. И това е напълно понятно, защото тия решения увеличават още повече неговата увереност, че може спокойно да продължава своето социалистическо строителство, че може да работи в мир за своето благоденствие и за щастливото бъдеще на своите деца. Те увеличават надеждите и вярата на нашия народ, че мирът ще бъде укрепен. Трудещите се в отечественофронтовска България от всички кътове на страната, работници, селяни, служители, научни и културни дейатели, комунисти, сдружени земеделци и безпартийни, хора от всички среди на нашия народ единодушно оцениха и оценяват Варшавския договор като могъщо средство за защита на мира и сигурността на Родината, толкова повече като имат предвид попълзновенията на западните агресори да засилят своята активност в района на Балканите. На масови

митинги и събрания, чрез изказвания в печата, с писма и телеграми, по всички възможни пътища трудещите се маси в България дадоха недвусмислен израз на тази своя преценка за характера и значението на Варшавския договор.

Здраво сплотени под знамето на Отечествения фронт, около Българската комунистическа партия и народното ни правителство, трудещите се в нашата страна не жалят сили, за да градят по социалистически път новия, щастлив и радостен живот. Те искат да работят в мир и да живеят в дружба с всички народи. Гражданите и гражданките на Народната република България участвуват в първите редове на световното движение за защита на мира. Те искат обаче да се поставят мощни прегради по пътя на злодеите-агресори. На тия именно все-народни възжелания и на жизнените интереси на българския народ съответствуват напълно решенията на Варшавското съвещание. Договорът за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, подписан във Варшава, носи на нашия народ, както и на другите народи — участници в него, огромни предимства, като увеличава тяхната отбранителна мощ и циментира още повече тяхното непоколебимо единство. Нашият народ е убеден, че този договор ще окаже благотворно влияние за укрепването на мира в Европа и в света, за предотвратяване на нови жестоки изпитания за народите, за отслабване на международното напрежение.

Другари и другарки народни представители! Предвид на всичко това няма никакво съмнение, че Народното събрание като най-висш орган на власт в нашата страна, като верен изразител на народните желания и интереси ще одобри единодушно представения законопроект за ратифицирането на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ и с това ще покаже какво изключително голямо значение отдава нашият народ за този договор, договор, който е могъщо оръдие за сигурност и здрава основа за укрепването на мира в Европа. *(Ръкопляскания)*

Председател Фердинанд Козовски: Думата за изказване по законопроекта има др. Цола Драгойчева.

Цола Драгойчева: *(От трибуната)* Другарки и другари народни представители! Най-главният въпрос, поставен на разглеждане в настоящата сесия на Народното събрание, е този за утвърждаване на Варшавския договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между осемте европейски държави.

Нашето Народно събрание утвърди за десет години от 9 септември не един документ от историческа важност в защита на жизнените интереси на българския народ, но ратифици-

рането на Варшавския договор надхвърля по своето значение много от тези актове.

Историческото дело на Варшавския договор е залог за свободата, независимостта, разцвета и социалистическия възход на нашата Димитровска родина.

Варшавският договор се посреща от нашия народ с безгранична радост и твърда увереност в своето настояще и бъдеще. Той следи с рядко въодушевление хода на съвещанието, което се разрази във всенародно ликуване на многочудните митинги при посрещането на нашата правителствена делегация в Русе, на площад „9 септември“ в София и в цялата страна, където всяка дума на водача на правителствената делегация — председателя на Министерския съвет Вълко Червенков, се поглъщаше жадно от всеки български гражданин и патриот.

Жадно поглъщахме всяка дума и израз от неговия доклад днес и ние, депутатите от Народното събрание, защото народът ни е за мир, против войната. А Варшавският договор издига здрава, несъкрушима преграда в защита на мира. Оправдана гордост изпитва нашият народ, че страната ни е една от тези, които подписаха Варшавския договор, който постави под закрилата на своята мощ мира и безопасността в Европа и света.

С Варшавския договор мирът има надеждна опора.

Решенията на Варшавското съвещание дойдоха като отговор на сключените Парижки споразумения и тяхното ратифициране под натиска на североамериканските империалисти, които се отнасят с цинично пренебрежение към независимостта и суверенитета на страните, участващи в Парижките споразумения, и се намесват във вътрешните им работи.

Зад Варшавските решения стоят единни народите и правителствата от осемте европейски страни, вдъхновявани от общата идея за защита на мира и осигуряване на своя мирен труд. Зад Варшавските решения стоят 900 милиона хора, представляващи единна световна сила, изградена върху основите на един идеал в името на мира, независимостта и суверенитета на своите държави. Зад Варшавските решения стоят миролюбивите народи от целия свят.

Докато Парижките споразумения носят тесен, заговорнически нападателен характер, носят опасността западногерманските и американските подпалвачи на война да предприемат агресия срещу народите в Европа и целия свят, да закрепят разделянето на Германия, Варшавският договор утвърждава система от мерки, които ще могат да обуздаят агресорите тогава, когато се яви нужда.

Народите от Европа и цял свят виждат във Варшавския договор крепост на мира и националната сигурност на наро-

дите. Със своя отбранителен характер, с факта, че почива на принципите на Организацията на обединените нации, Варшавският договор способствува за обезпечаване безопасността и на другите европейски страни и напълно отговаря на потребностите, интересите и възжеланията на всички миролюбиви народи както в Европа, така и в целия свят.

Именно затова той упражнява и ще упражнява непреодолима притегателна сила за всички миролюбиви държави, народи и хора с добра воля. Договорът на осемте европейски държави е открит за присъединяване към него на други европейски страни независимо от тяхното обществено и държавно устройство. Този договор изразява обединените усилия на всички негови съучастници, стремящи се да създадат общоевропейска система на колективна безопасност като най-добра основа за обезпечаване на колективната безопасност, като най-добра основа за обезпечаване на траен мир и безопасност в Европа.

Достигне ли общата цел Общоевропейският договор и колективната безопасност встъпи в сила, няма да има основание за неговото по-нататъшно съществуване.

Варшавското съвещание е убедително свидетелство за това, че всички участващи в договора заедно с Китайската народна република ще се борят решително и последователно за постигането на тези велики цели на миролюбивото човечество. За всички народи то е платформа за отслабване на международното напрежение.

Ходът на международните събития с всеки изминат ден показва на народите в Европа, Азия и Африка, че техните интереси са несъвместими с американската политика на агресия.

Опасността от война, изхождаща от задокоеана, предизвиква законна тревога сред всички миролюбиви народи, в паметта на които живеят още кошмарните спомени на неотдавна преживяната Втора световна война.

Десет години назад, през м. май 1945 г., народите от освободена Европа тържествено отбелязаха своето избавление от фашисткото иго и си представяха бъдещето като дълъг период от съзидателен труд и мирен живот. За тия десет години обаче американските империалисти, подкрепяни от техните сподвижници в Англия и Франция, завършиха системата от престъпления срещу миролюбивите народи и сложиха черта върху договорите със Съветския съюз след ратификацията на Парижките съглашения. Управляващите кръгове от Лондон и Париж собственоръчно с подписването на Парижките споразумения зачертаха англо-съветския и френско-съветския антифашистки договори.

Съветското правителство, вярно на своите миролюбиви принципи, си направи изводи от това и анулира тези договори. Това внесе ясност в положението и затрудни лъжливите маневри на реакционните политици от Запад.

Съветското правителство прецени също съевременно, че Парижките споразумения утвърждават възраждането на германския милитаризъм и включват Западна Германия в агресивния североатлантически блок в качеството на ударен юмрук и сериозно усложняват обстановката в Европа, като създават реална опасност от възникване на нова война.

Само след десет години в ръцете на недобитите нацистки генерали отново се дава оръжие за поход против миролюбивите страни. Подготовката на нова война се води на гърба на трудещите се и угнетените и колониални народи, като се увеличава данъчното бреме, което само в собствените им страни нарасна за 4 години — в САЩ със 70%, в Англия — с 22% и Франция със 110%.

Осъществявайки политиката „от позиция на силата“, американските империалисти заменят нормалните икономични, търговски и културни връзки с другите страни с икономическа и клеветническа пропагандна война, а нормалните дипломатически отношения — с грубо вмешателство във вътрешните работи на другите държави, с шантажи и провокации.

Важна съставна част от външната политика на САЩ е обработката на общественото мнение, което те наричат „психологическа война“.

Най-отговорни държавни ръководители се занимават с това дело. Сам Айзенхауер по негови собствени думи е „фантастично заинтересуван“ от такава пропаганда, която би могла да внуши на народите страх от „съветска агресия“, да ги изплаши от атомната война.

Дълес не се поколеба да представи такова историческо събитие като Женевската конференция „неуспешна“ в борбата за мира, а Парижките и Лондонските съглашения, насочени към възстановяване на германския вермахт, към подготовка на нова война, „принос“ към делото на мира!

Народите жадуват за траен мир и се борят да го наложат, но това не е по сметката на американските милиардери. Последните са заинтересувани да се внушава не доверие, а подозрителност, не увереност в безопасността, а страх. Магнатите от Уол Стрийт и Сити, представителите на американската и английската военщина спекулират с измислената от тях „съветска заплаха“, за да продължават своето пълклено дело.

Те безпрепятствено продължават пропагандата за нова война. Продължават да създават многочислени военни бази около територията на Съветския съюз, Китай и другите на-

родни демокрации, сформират все нови блокове срещу последните и атлантическите страни, продължават надпреварването с набавяне на атомно и водородно оръжие.

Заплахата, която произтича от всички тези актове на реална заплаха, не оставя място за каквото и да е благодушие.

На империалистите би било по душа, ако миролюбивите държави и силите на мира стоят със скръстени ръце и не предприемат нищо в отговор, докато те провеждат своята политика „от позиция на силата“, докато те се въоръжават и налагат на други своята воля. Но такова отношение към техните престъпни дела те не ще дочакат.

Срещу тая заплаха се е изправил фронтът на мира, на аванпоста на който стои Съветският съюз, Народна република Китай, осемте участващи във Варшавското съвещание държави.

Съвършено новият, невиджан в историята тип отношения между тези държави, отношения, основани на взаимна помощ и братско сътрудничество, дълбоко уважение на националния суверенитет и невмешателство във вътрешните работи на други страни, опровергава империалистическите измислици за фаталната неизбежност от войната и агресията, като „вечно“ установени уж, присъщи на всички общества.

Против Парижките съглашения за защита на мира се е вдигнало на борба огромното движение на съвременността — движението на привържениците на мира. В неговите редове са се сплотили всички честни хора, без разлика на вярвания, политически възгледи и убеждения, хора, обединени от твърдата воля да отстоят делото на мира, да предотвратят чудовищното престъпление — атомно-водородната война.

До съзнанието на човечеството все по-ясно достига безспорният факт, че фронтът на мира при наличието на Варшавския договор е скала, в която ще се разбият мътните вълни на агресията.

За победата на мира 500 милиона човека поставиха своите подписи под Стокхолмското възвание, над 600 милиона човека поставиха своя подпис за сключване Пакт на мира между великите държави.

Движението на привържениците на мира и неговите активни защитници представлява могъщо и истинско народно движение на съвременността, то неудържимо расте, стана сериозна сила.

Решимостта на народите да отстоят мира принуди агресорите да сключат примирие в Корея и да прекратят осемгодишната „мръсна война“ в Индокитай.

Днес стотици милиони хора подписват Виенското обръщение на Всемирния съвет на мира, което звучи мощно и предупредително.

„Ние заявяваме, че правителството, което започне атомна война, ще бъде лишено от доверието на своя народ и ще бъде осъдено от всички народи. Ние въставаме против онези, които подготвят атомна война. Настояваме във всички страни да бъдат унищожени запасите от атомно оръжие и незабавно да бъде прекратено производството му.“

Обръщението на Световния съвет на мира прелетя над цялото земно кълбо и памери най-жив отклик в сърцата на милионите хора с добра воля, милионите жени, майки, младежи.

Над сто милиона подписа бяха събрани във великия братски Съветски съюз до свиканата Пета всесъюзна конференция на мира, на която народният артист на Съветския съюз Сергей Образцов заяви: „Ние не искаме нито болки, ни страдания, ни смъртта на тези хора, които живеят в градовете на Америка, ние желаем щастие и мир на немския народ. Ние вярваме в талантливия френски народ. Ние уважаваме и ценим труда на докерите в Ливерпул.“

И в отговор на малката английска девойка, която в писмо пожелава щастие на съветските деца, той пожелава: „Ние и на тебе желаем щастие, щастие и мир, на твоята майка и татко, на всички твои близки, на всички деца в Англия, на всички деца в света. И ние ще отстоим този мир!“

В Народна република Китай са събрани вече 400 милиона и 500 хиляди подписа, в Япония над 30 милиона и акцията продължава.

На IV национален конгрес у нас се отчете, че в нашата страна са събрани над 5 милиона подписа.

През юни т. г. се свиква в Хелзинки Световното събрание за мира, което ще има най-широк представителен характер. Само страните на Латинска Америка ще бъдат представени от 130 делегати, Бразилия от 40 делегати, Общонадийският конгрес на профсъюзите ще изпрати 20 души свои представители. От името на знаменосците на мира в света съветските хора ще изпратят 18 делегати.

Четвъртият национален конгрес у нас избра своите 18 делегати. Този път те с оправдана гордост ще докладват за участието на страната ни във Варшавското съвещание, че нашето народно правителство и Народно събрание са подписали историческия договор против атомната война, за разоръжаване и мирно съвместно съществуване на държавите от различни обществени системи, за защита на майките и техните деца от нова и още по-чудовищна война.

Мощният тласък, който конгресът на Международната демократична федерация, състоял се в Копенхаген, даде за раз-

витието на единството между всички жени, спомогна да се увеличи броят на срещите между жените и женските организации на отделните страни от един и същ континент, от различните континенти, от страни с различен обществен строй и е още едно безспорно доказателство за вярната линия на световното движение за мир начело със Съветския съюз, за възможното мирно съвместно съществуване на страни с различни общественно-политически системи.

След конгреса Съветският съюз бе посетен от 48 делегации от 44 страни. Само по случай чествуването на петата годишнина на Китайската народна република 17 женски делегации от Европа, Азия и Африка посетиха Китай.

В България тоже идват гости от десетки страни на Комитета за защита на мира, на Комитета за културни връзки с чужбина, на Комитета на демократичните български жени и когато се върнат в своите страни, те разказват и пишат на техните борци за мир за големите достижения по пътя на изграждането на социализма в нашата любима Димитровска родина.

Навсякъде — в Латинска Америка и Пакистан, в Австрия и Англия, в Италия и Франция, в Дания и Израел, ония, които са гостували в нашата страна, възхваляват миролюбивата политика на нашата народна власт. Те говорят с възторг за монолитното единство между народ и правителство в борбата за защита делото на мира, в изграждане на социализма, в обезпечаване щастливо детство и радостно майчинство под здравото ръководство на Комунистическата партия.

В Париж от 7 до 10 юли се свиква Световен конгрес на майките. Тоя конгрес се свиква от Международната демократична федерация на жените, наброяваща 140 милиона в 66 страни.

Апелът на Съвета на Международната демократична федерация на жените, свикан в Женева от 9 до 13 февруари т. г., развълнува жените и майките по цялото земно кълбо:

„Ние сме майки и затова се обръщаме към майките от целия свят в името на майчината любов, която ни обединява. Ние, които познаваме радостта да имаме деца, познаваме безграничната мъка при тяхната загуба... Войната потопи в скръб много майки. Мирът е отново в опасност! Хиросима, Нагазаки, Бикини напомнят на всяка майка за ужасите от употребата на атомната бомба. Ние не можем да допуснем подобно оръжие да бъде отново използвано. Заедно със силите на мира, тъй мощни по цялата земя, ние ще изтръгнем това оръжие от онези, които застрашават нашите деца. Никой в света не трябва да си служи с него.“

Жените и майките по цялото земно кълбо се готвят за Световния конгрес на майките, за добрата негова подготовка. Те

за пети път ще чествуват 1 юни, Международния ден за защита правата на децата и опазването им от угрозата на нова война, в която акция ще бъдат обхванати нови милиони майки, които се борят против мизерията, против експлоатацията, против колониалния гнет и безработицата, против войната. Те от сърце ще приветствуват Варшавския договор.

След Хелзинки — Париж, след Париж — Варшава — световния фестивал на младежта с 30 000 делегати от 102 страни, акция след акция, вдъхновявани от Бандунгското и Варшавското съвещания, не ще дават покой и ще се борят срещу агресора до пълна победа.

Нашият народ, нашите борци за мир — мъже, жени, майки, младежи, могат с много по-оправдана гордост да се отчетат пред представителите на милиардното човечество в Хелзинки, Париж, Варшава, че силите на народ и правителство и занапред ще бъдат устремени към укрепването на мира, към създаване на система на колективна безопасност в Европа, за гарантиране мира на Балканите и в света.

От името на борците за мир, от името на майките с черни забрадки, многодетните майки, от името на тия, чиито лица са озарени от светлата усмивка на майката, чиято рожба е защитена от всички злини, спътници на империализма, в името на щастието на нашите деца аз изказвам моята най-дълбока удовлетвореност от докладите на министър-председателя Вълко Червенков и на комисията по външните работи, поддържам техните предложения и ще гласувам от все сърце и с гордост за ратифициране на Варшавския договор на мира. (*Бурни ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: Има думата др. генерал лейтенант Дико Диков.

Генерал-лейтенант Дико Диков: (*От трибуната*) Другарки и другари народни представители! Свикването на съвещанията във Варшава и подписването на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между осемте европейски страни и споразумението за създаване на обединено командване на въоръжените им сили беше предизвикано от настъпилите сериозни изменения в международната обстановка в резултат на ратифицирането на Парижките споразумения.

Парижките споразумения развързват ръцете на германския милитаризъм и той отново се появява на европейската и международната арена като ново огнище на военна опасност, застрашавайки мира и безопасността на народите.

Възраждането на германския милитаризъм е тясно свързано с активизирането на агресивните сили не само в Европа, но и в целия свят. Напоследък се упражнява силен натиск от страна на САЩ при съдействието на Англия върху стра-

ните от Близкия и Средния Изток за сключване на военни блокове.

Наред с организирането на военни блокове американските империалисти разширяват мрежата от военни бази около Съветския съюз и страните с народна демокрация. Американското военно министерство съобщи през февруари т. г., че американските военни бази извън САЩ наброяват цифрата 950.

Американските управляващи кръгове съвсем открито и нагло признават, че тези бази ще бъдат използвани срещу страните от лагера на мира и социализма. Самият Дълес неотдавна се похвали, че, притежавайки бази „в приятелските страни, намиращи се близо до Съветския съюз, САЩ биха могли да нанесат съкрушителен удар по жизнено важните центрове на Русия“.

Империалистите от САЩ и Англия правят всичко възможно, за да укрепят и засилят своите позиции и на Балканите, като превърнат Турция и Гърция в опора и база за разгръщане на военни авантюри срещу Съветския съюз и страните с народна демокрация.

Както е известно, под диктовката на САЩ още през 1952 година Турция и Гърция бяха включени в агресивния североатлантически блок — НАТО. В резултат на това и посредством така наречените „помощи“ американските империалисти подчиниха икономиката на тези страни, диктуват тяхната политика и ръководят техните въоръжени сили. През 1953 г. американската военна мисия в Турция е наброявала около 1250 души.

За периода 1953-1955 г. турските и гръцките въоръжени сили проведоха в района на нашите граници около 40 крупни учения с войски, от които в рамките на НАТО с участието на части от въоръжените сили на САЩ, Англия, Италия и Канада — 25.

Като правило в тези маневри и обучения се отработват настъпателни операции при употреба условно на атомно оръжие. Фактът, че много маневри се провеждат именно край съветската и нашата южна и източна граници ясно и недвусмислено говори за техния характер.

Тези факти ясно и недвусмислено говорят, че управляващите кръгове в западните страни, в Турция и Гърция начело със САЩ се готвят трескаво за война срещу Съветския съюз и страните с народна демокрация.

При така създадалото се положение държавите от демократическия лагер трябваше съвместно да обсъдят мерки и да вземат решения за осигуряване на своята безопасност и на мира в Европа. Решенията на съвещанието във Варшава имат огромно историческо значение. Сключеният Договор за друж-

ба, сътрудничество и взаимна помощ бележи нов етап в борбата на европейските народи за осигуряване на мира и на тяхната безопасност. Сега срещу тъмните сили на реакцията и войната противостоят обединените сили на миролюбивите държави от Европа начело с великия Съветски съюз при безрезервната подкрепа на 600-милионния героичен китайски народ.

Договорът за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, сключен във Варшава, коренно се различава от агресивните блокове на империалистическите държави, в това число и от така наречения североатлантически блок.

Реакционният печат на Запад сега се опитва да представи работата така, като че ли уж във Варшава е създаден някакъв „източен НАТО“ и че с това окончателно Европа се разделя на два военни лагера. Това, разбира се, не отговаря на действителността.

Докато договорите, сключени от империалистическите държави — НАТО, СЕАТО и др., имат агресивен характер и са насочени преди всичко против Съветския съюз, Китайската народна република и народнодемократичните страни, Варшавският договор има изцяло отбранителен характер. Той не заплашва никого и не е насочен срещу безопасността на други държави.

По-нататък, докато североатлантическият блок е затворен военен съюз, който изключва възможността от присъединяването към него на миролюбивите държави, Варшавският договор е открит за присъединяване към него на други държави независимо от техния обществен и държавен строй. Освен това чл. 11 от договора предвижда, че в случай на създаване в Европа на система на колективна безопасност и сключване за тази цел на общоевропейски договор, Варшавският договор ще престане да съществува.

Най-после, докато империалистическите блокове се изграждат върху основата на господство на едни държави над други, Варшавският договор изхожда от принципа на равенство между държавите, при пълно зачитане на техния суверенитет и независимост и невмешателство в техните вътрешни работи.

Договорът, сключен във Варшава, открива реален път за създаване на ефикасна система за осигуряване на общоевропейска безопасност. Той отговаря на жизнените интереси не само на народите от осемте страни, но и на интересите на всички народи в Европа и целия свят. За всички народи той е платформа за отслабване на международното напрежение и осигуряване на траен мир.

Заедно с целия трудолюбив български народ, и воините от нашата народна армия следяха с интерес работата на Вар-

шавското съвещание. Със задоволство и открита радост те посрещнаха подписването на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ. Нашите бойци и командири сърдечно приветстваха и горещо одобряват Варшавските решения. В тях те виждат сигурна гаранция на мира, могъща защита на свободата и независимостта на нашата Родина и братските нам демократични страни.

На редица събрания в частите нашите воини изказаха своята пълна поддръжка, своята бойна готовност с цената на всички сили да изпълнят задълженията по Варшавския договор. Това историческо събитие предизвика у тях голям ентузиазъм и воля за още по-напрегнат воински труд в името и за щастието на нашата Родина. Заедно с нашия народ с особена гордост и задоволство воините от народната армия посрещнаха решението на Варшавското съвещание за създаване на обединено командване на демократичните страни. С вълнуваща радост те научиха, че за главнокомандуващ на обединените въоръжени сили е назначен прославеният съветски маршал, два пъти герой на Съветския съюз — Иван Степанович Конев. Маршал Конев е пламенен болшевик и виден военен деятел на Съветската държава. В годините на Великата отечествена война 1941-1945 г. маршал Конев командувал войските на I и II Украински фронт. Войските, командувани от него, нанесоха съкрушителни поражения на немско-фашистките пълчища в Украйна, Полша и Чехословакия и съвместно с войските на I Белоруски фронт освободиха Берлин. На 9 май 1945 г. войските, командувани от маршал Конев, освободиха и героична Прага.

Името на маршал Конев е известно на народите като представител на славната и непобедима Съветска армия, която спаси европейските народи от хитлеристките завоеватели и на дело показа, че тя е армия на свободата.

Защитата на мира, свободата и независимостта на нашата Родина по силата на Варшавския договор става колективно дело на осемте сключили договора страни. Тези страни поеха върху себе си задължението — в случай че някоя от тях бъде нападната, всяка една от останалите държави да окаже на нападнатата страна незабавна помощ с всички средства, с които разполага, в това число и употреба на въоръжени сили.

Силата на демократическия лагер е несъкрушима и с всеки изминат ден непрекъснато расте. Този лагер обхваща 12 страни с повече от 900 милиона население. На него съществува огромното болшинство от народите в останалите страни. Териториално този лагер представлява единно цяло, разпространен върху два континента, което позволява влизащите в него държави да си оказват взаимна помощ при всякаква обстановка. Между страните, участващи в демократическия лагер, съще-

ствува пълно политическо единство и всестранно икономическо и културно сътрудничество, непознати в отношенията между капиталистическите страни.

Империалистите нито за момент не бива да забравят факта, че заедно с прославената Съветска армия в защита на мира стоят и армиите на 600-милионния китайски народ и на страните с народна демокрация.

Ние сме горди, че заедно с армията на великия Съветски съюз, с героичната Китайска народноосвободителна армия и армиите на демократичните страни, и българската народна армия е готова да отпаде, ако стане нужда, своите сили в защита на мира на Балканите и в Европа за пресичане на ръката, която дръзне да подпали нова световна война.

Със сключването на Варшавския договор и създаването на обединено командване се създава огромна велика сила — сила, способна да постави на мястото му всеки завоевател и претендент за световно господство. Твърда е нашата вяра, твърда като гранит е силата ни.

Да знаят империалистите и добре да запомнят, че ако дръзнат да запалят пожара на нова световна война, те сами ще изгорят в него.

Другари! Със сключването на Варшавския договор и образуването на обединено командване пред нашата армия се открива още по-голяма възможност да се учим от неизчерпаемия боен и учебен опит на непобедимата Съветска армия. Няма никакво съмнение, че нашата армия, както и досега, ще положи всички усилия да овладее този опит, за да стане достоен съюзник на Съветската армия — освободителка на народите, и на армиите на народнодемократичните страни.

Нашата страна е за мира, тя ратува и се бори за мирно съвместно съществуване на всички народи и преди всичко за добри отношения с нашите съседи. Но би било лекомислие от наша страна да си затваряме очите пред трескавите военни приготовления, които извършват американските империалисти съвместно с управляващите кръгове в Гърция и Турция на тяхна територия и около нашата граница. Цялата международна обстановка изисква от нас да засилим нашата бдителност, да увеличим отбранителната способност на страната и решително да повишим бойната готовност на нашата армия, за да бъде тя способна във всеки момент и при всички условия да защити Родината ни от агресия.

Ние познаваме добре мъките и сълзите на войната. В две десетилетия нашата страна на два пъти беше тъпкана от ботуша на германския милитаризъм поради предателската политика на българската буржоазия. За нас, за всеки наш воин, няма по-скъпо и съкровено желание от запазването на мира. С това желание ние свързваме своите надежди и мечти за

бъдещето. С него нашият народ твори, издига заводи и фабрики, преобразува родната земя.

За ратифицирането на Варшавския договор ще гласувам с чувство на най-голяма радост, защото знам, че той е договор на равноправието, дружбата и мира между народите.

Да пребъде неговото справедливо дело! (*Ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: Другари и другарки народни представители! Повече записани оратори за изказване по законопроекта няма. (*Към др. Вълко Червенков*) Ще вземете ли думата за заключително слово?

Министър-председател Вълко Червенков: Не.

Председател Фердинанд Козовски: (*Към докладчика на комисията по външните работи Сава Гановски*) Вие ще вземете ли думата за заключително слово по законопроекта?

Сава Гановски: Не.

Председател Фердинанд Козовски: Другари народни представители! Другарят Вълко Червенков, както и докладчикът на комисията по външните работи се отказват от заключителна дума.

Другарки и другари народни представители! Следва да пристъпим към гласуване на законопроекта.

От името на Бюрото на Народното събрание предлагам законопроектът да бъде гласуван изцяло. Има ли друго предложение? — Няма.

Другарите народни представители, които са съгласни с законопроекта да бъде гласуван изцяло, моля, да вдигнат ръка. Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се. (*Бурни ръкопляскания*)

Моля докладчика на комисията по външните работи др. Сава Гановски да докладва окончателния текст на законопроекта.

Докладчик Сава Гановски: (*Чете*)

„ЗАКОНОПРОЕКТ

за ратифициране на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, сключен на Варшавското съвещание на европейски държави за осигуряване мира и безопасността в Европа.“

Председател Фердинанд Козовски: Ония от другарите народни представители, които са съгласни с прочетеното заглавие на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик Сава Гановски: (Чете)

„Член единствен. Ратифицира се Договорът за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между Народна република Албания, Народна република България, Германската демократична република, Полската народна република, Румънската народна република, Съюза на съветските социалистически републики, Унгарската народна република и Чехословашката република, сключен във Варшава на 14 май 1955 г., който гласи:

ДОГОВОР

за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между Народна република Албания, Народна република България, Германската демократична република, Полската народна република, Румънската народна република, Съюза на съветските социалистически републики, Унгарската народна република и Чехословашката република

Договарящите се страни,

потвърждавайки отново своя стремеж към създаване на система за колективна безопасност в Европа с участието на всички европейски държави независимо от техния обществен и държавен строй, което би позволило да се обединят техните усилия в интерес на осигуряването на мира в Европа,

вземайки предвид в същото време положението, създадено се в Европа вследствие ратификацията на парижките споразумения, които предвиждат образуването на нова военна групировка под формата на „западноевропейски съюз“ с участието на ремилитаризираща се Западна Германия и с включването ѝ в североатлантическия блок, което засилва опасността от нова война и създава заплаха за националната безопасност на миролюбивите държави,

убедени, че при тези условия миролюбивите държави в Европа трябва да вземат необходимите мерки за осигуряване на своята безопасност и за поддържане на мира в Европа,

ръководейки се от целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации,

в интерес на по-нататъшното укрепване и развитие на дружбата, сътрудничеството и взаимната помощ, съобразно с принципите за зачитане на независимостта и суверенитета на държавите, а също и за ненамеса във вътрешните им работи,

РЕШИХА да сключат този договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ и назначиха за свои пълномощници:

Президиумът на Народното събрание на Народна република Албания — Мехмет Шеху, председател на Министерския съвет на Народна република Албания,

Президиумът на Народното събрание на Народна република България — Вълко Червенков, председател на Министерския съвет на Народна република България,

Президентът на Германската демократична република — Ото Гротевол, министър-председател на Германската демократична република,

Държавният съвет на Полската народна република — Юзеф Циранкевич, председател на Министерския съвет на Полската народна република,

Президиумът на Великото национално събрание на Румънската народна република — Георге Георгиу-Деж, председател на Министерския съвет на Румънската народна република.

Президиумът на Върховния съвет на Съюза на съветските социалистически републики — Николай Александрович Булганин, председател на Министерския съвет на Съюза на ССР,

Президиумът на Унгарската народна република — Андраш Хегедюш, председател на Министерския съвет на Унгарската народна република,

Президентът на Чехословашката република — Вилиам Широки, министър-председател на Чехословашката република,

които, след като представиха своите пълномощия, преценили, че отговарят на необходимата форма и че са в пълен ред, се съгласиха със следното:

Член 1

Договарящите се страни се задължават в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации да се въздържат в своите международни отношения от заплахата със сила или употребата на сила и да разрешават своите международни спорове с мирни средства така, че да не застрашават международния мир и безопасност.

Член 2

Договарящите се страни заявяват, че са готови да участват в дух на искрено сътрудничество във всички международни действия, които имат за цел да осигурят международния мир и безопасност, и ще отдават всичките си сили за осъществяването на тези цели.

При това договарящите се страни ще се стремят да вземат по споразумение с другите държави, които пожелаят да сътрудничат в това дело, ефикасни мерки за всеобщо намаляване на въоръженията и забрана на атомното, водородното и другите видове оръжия за масово унищожение.

Член 3

Договарящите се страни ще се консултират помежду си по всички важни международни въпроси, които засягат техните общи интереси, ръководейки се от интересите на укрепването на международния мир и безопасност.

Те ще се консултират незабавно помежду си всеки път, когато, по мнението на която и да било от тях, възникне заплаха от въоръжено нападение срещу една или няколко държави — участници в договора, в интереса на осигуряване съвместната отбрана и поддържане на мира и безопасността.

Член 4

В случай на въоръжено нападение в Европа срещу една или няколко държави — участници в договора, от страна на някоя държава или група държави, всяка държава — участник в договора, в правото си на индивидуална или колективна самоотбрана, съгласно чл. 51 от Устава на Организацията на обединените нации ще окаже на нападнатата държава или държави незабавна помощ, индивидуално и по споразумение с другите държави — участници в договора, с всички средства, които тя сметне за необходими, включително и прилагане на въоръжена сила. Държавите — участници в договора, ще се консултират незабавно относно съвместните мерки, които трябва да се предприемат, за да се възстанови и поддържа международният мир и безопасност.

За мерките, които биха се взели въз основа на този член, ще се съобщи на Съвета за сигурност съгласно Устава на Организацията на обединените нации. Тези мерки ще бъдат прекратени веднага щом Съветът за сигурност вземе мерки, необходими за възстановяване и поддържане на международния мир и безопасност.

Член 5

Договарящите се страни се споразумяха да създадат обединено командване на своите въоръжени сили, които по споразумение между страните ще бъдат отделени и поставени на разположение на това командване, действащо въз основа на съвместно установени принципи. Те ще вземат също и други съгласувани мерки, необходими за укрепване на своята отбранителна способност, за да защитят мирния труд на своите народи, да гарантират неприкосновеността на своите граници и територии и да осигурят защита от възможна агресия.

Член 6

За осъществяване на предвидените в този договор консултации между държавите — участници в договора, и за раз-

глеждане на въпросите, които възникват във връзка с осъществяването на този договор, създава се Политически консултативен комитет, в който всяка държава — участник в договора, ще бъде представена от член на правителството или от друг специално назначен представител.

Комитетът може да създава спомагателни органи, каквито се окажат необходими.

Член 7

Договарящите се страни се задължават да не участват в каквито и да било коалиции или съюзи и да не сключват никакви споразумения, чиито цели противоречат на целите на този договор.

Договарящите се страни заявяват, че техните задължения по действащите международни договори не противоречат на положенията на този договор.

Член 8

Договарящите се страни заявяват, че ще действуват в дух на дружба и сътрудничество за по-нататъшно развитие и укрепване на икономическите и културните връзки между тях, следвайки принципите за взаимно зачитане на тяхната независимост и суверенитет и за ненамеса във вътрешните им работи.

Член 9

Настоящият договор е открит за присъединение и на други държави, независимо от техния обществен и държавен строй, които изявят готовност чрез участие в настоящия договор да спомогнат за обединяване усилията на миролюбивите държави, за да се осигури мирът и безопасността на народите. Такова присъединение влиза в сила със съгласието на държавите — участници в договора, след като документът за присъединението бъде предаден на съхранение на правителството на Полската народна република.

Член 10

Настоящият договор подлежи на ратифициране и ратификационните грамоти ще бъдат предадени на съхранение на правителството на Полската народна република.

Договорът ще влезе в сила в деня, когато бъде предадена на съхранение и последната ратификационна грамота. Правителството на Полската народна република ще информира другите държави — участници в договора, за предаването на съхранение на всяка ратификационна грамота.

Член 11

Настоящият договор ще бъде в сила в продължение на 20 години. За договарящите се страни, които една година преди изтичане на този срок не предадат на правителството на Полската народна република декларация за денонсиране на договора, той ще остане в сила през следващите 10 години.

В случай че в Европа бъде създадена система за колективна безопасност и за тази цел бъде сключен общоевропейски договор за колективна безопасност, към което неотклонно ще се стремят договарящите се страни, настоящият договор ще изгуби своята сила от деня на влизането в действие на общоевропейския договор.

Съставен във Варшава на 14 май 1955 г. в един екземпляр на руски, полски, чешки и немски език, при което всички текстове имат еднаква сила. Заверени копия от настоящия договор ще бъдат изпратени от правителството на Полската народна република до всички други участници в договора.

В удостоверение на това упълномощените подписаха този договор и сложиха печати.

По пълномощие на Президиума на Народното събрание на Народна република Албания:

Мехмет Шеху

По пълномощие на Президиума на Народното събрание на Народна република България:

Вълко Червенков

По пълномощие на президента на Германската демократична република:

Ото Гротевол

По пълномощие на Държавния съвет на Полската народна република:

Юзеф Циранкевич

По пълномощие на Президиума на Великото национално събрание на Румънската народна република:

Георге Георгиу-Деж

По пълномощие на Президиума на Върховния съвет на Съюза на съветските социалистически републики:

Николай Александрович Булганин

По пълномощие на Президиума на Унгарската народна република:

Андраш Хегедюш

По пълномощие на президента на Чехословацката република:

Вилям Широки

Председател Фердинанд Козовски: Моля другарите народни представители, които са съгласни с прочетения член единствен от законопроекта заедно с текста на договора, да вдигнат ръка. *(Всички стават и бурно и продължително ръкопляскат)*

Другарки и другари! С този единодушен вот на народните представители Народното събрание окончателно прие законопроекта за ратифициране на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, сключен на Варшавското съвещание на осемте европейски държави за осигуряване на мира и безопасността в Европа.

Преминаваме към точка втора от дневния ред:

Разглеждане на законопроекта за одобряване на указите и решението, издадени и приети от Президиума на Народното събрание за времето от 4 февруари до 27 май 1955 г.

Предвид на това, че законопроектът беше раздаден своевременно на народните представители и вие имате възможност да се запознаете с него, Бюрото предлага той да не се чете. Има ли предложение да се чете законопроектът?—Няма.

Има думата докладчикът на законодателната комисия др. Никола Джанков.

Докладчик Никола Джанков: Другарки и другари народни представители! След третата редовна сесия на Народното събрание през месец февруари т. г. до свикването на настоящата извънредна сесия Президиумът на Народното събрание по предложение на правителството е издал редица укази по чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание. Съгласно Закона за Президиума тези укази подлежат на одобрение от Народното събрание в първата му сесия след издаването им. Освен това с решение Президиумът е избрал съдии за Съда по транспорта, което решение съгласно Закона за устройството на съдилищата подлежи също на одобрение от Народното събрание. За тази цел Президиумът е внесъл предложения законопроект за одобряване на указите и решението, издадени и приети от Президиума на Народното събрание за времето от 4 февруари до 27 май 1955 г.

Въпросите, които се третират в издадените укази, изброени в законопроекта, се свеждат до следното:

1. С Указа за изменение и допълнение на Указа за финансов контрол са отстранени различията между съществуващите законни разпоредби в няколко законодателни актове (като Указа за финансов контрол, Кодекса на труда и постановлението на Министерския съвет за вътрешноведомствения финансов контрол), които уреждаха имуществената отговорност на работниците и служителите и затрудненията, възникнали при практическото приложение на тези разпоредби.

Освен това с указа са направени някои изменения относно размера на отговорността. Въведена е пълна имуществена отговорност на служителите, на които са поверени стоково-материални ценности. Подобрена е процедурата по движението на делата за парични начети пред съдилищата и пр.

2. С Указа за изменение на Указа за изменение и допълнение заплата на служителите при Министерството на външните работи е отменена точка 7 от стария указ, тъй като въпросът за заплащане допълнителните възнаграждения на служителите при Министерството на външните работи за владение на чужди езици е бил уреден по нов начин с постановление на Министерския съвет, издадено въз основа на Кодекса на труда.

3. С Указа за допълнение на Указа за насърчение на раждаемостта и многодетството е предоставена възможност на изпълнителните комитети на народните съвети по тяхна преценка да отпускат помощи на многодетни семейства, изпаднали в особено тежко семейно и материално положение.

4. С Указа за предоставяне на Министерския съвет право за възлагане на някои права, дадени му със закон или указ, е предоставена възможност на Министерския съвет да възлага на министрите, на ръководителите на централните ведомства и на председателите на изпълнителните комитети на окръжните народни съвети изпълнението на предоставените му със закон или указ функции. Издаването на този Указ се е наложило от необходимостта да се осигури по-голяма оперативност в работата на Министерския съвет за по-бързото и своевременно разрешаване на стоящите пред него важни стопански въпроси. Касае се на първо място до функцията на Министерския съвет по чл. 11 от Закона за собствеността да дава разрешение за продаване на негодни и излишни основни средства — движими и недвижими имоти, принадлежащи на държавата; до функцията му по чл. 15, ал. I от Закона за собствеността — да дава разрешение за отстъпване в полза на кооперативни и на други обществени организации и на отделни граждани правото на строеж върху държавна земя; до функцията му по чл. 35, ал. III от същия закон — да дава разрешение за доброволна делба на движими имоти на стойност над 4000 лв., както и на недвижими имоти, когато държавата е съсобственик на част от тези имоти, които функции с постановление са възложени на министъра на комуналното стопанство и благоустройството и други подобни функции.

5. С Указа за изменение и допълнение на Закона за подпомагане при обществени бедствия са задължени народните съвети да планират и провеждат предохранителни мерки за отстраняване случаите на обществени бедствия и се предвижда по-голяма оперативност при отпускане на възстановителни помощи. Възстановителните помощи ще се отпускат не от Министерския съвет, а със заповед на министъра на народното

здраве. За да се ограничат обикновените случаи на безвъзмездно подпомагане при обществени бедствия е предвидено да се отпускат на пострадалите специални ипотечни заеми от Българската инвестиционна банка.

6. С Указа за изменение и допълнение на Указа за взаимно осигуряване членовете на ТПК е предоставена възможност на частните занаятчии да се осигурят и за инвалидност, ако станат членове на ТПК, без това да е свързано с някакъв срок, както беше до изменението. С това е дадена възможност на по-голям брой осигурени занаятчии да уредят трудовия си стаж за минало време. С указа е отстранено съществуващото различие между него и Кодекса на труда във връзка с получаването на пенсии от работещите занаятчии-пенсионери.

7. Поради това, че Законът за народната милиция от 1948 г. съдържа много излишни и остарели положения, които не отговаряха на сегашния етап на нашето социалистическо развитие, се е наложило този закон да бъде отменен и да се издаде един нов Указ за народната милиция. С новия указ се премахва като излишен административният контрол от страна на народната милиция над общодостъпните заведения, като хотели, ресторанти и др., а също така и контролът върху дружествата и организациите с идеална цел, изразяващ се в утвърждаване на техните устави. С новия указ народната милиция се насочва преди всичко в борбата за опазване на социалистическата законност и главно в борбата срещу престъпленията от общ характер и особено тези, насочени срещу социалистическата собственост. Уредени са въпросите във връзка с правата и задълженията на служителите от народната милиция и пр.

8. Поради обособяване на стопанска сметка на предприятията при затворите в ново предприятие при Министерството на вътрешните работи, което е приело всички активи и пасиви на фонда „Затвори и общежития“, наложило се е да се издаде Указ за отменяване на Указа за сливане на фонд „Трудововъзпитателни общежития“ и фонд „Подобряване затворното дело в България“.

9. По предложение на правителството е бил издаден и Указ за прекратяване състоянието на война между Народна република България и Германия, с което се нормализират отношенията на нашата страна с Германия.

Освен изброените до тук укази през времето между сесии-те, Президиумът на Народното събрание по предложение на министъра на правосъдието с решение е избрал съдии за Съда по транспорта, което, както се каза по-горе, подлежи също на одобрение.

С издаването на горните укази и с приемането на решението. Президиумът на Народното събрание е допринесъл за

своевременното решаване по законодателен път на редица въпроси, възникнали от нуждите на държавното управление. Президиумът е действувал в рамките на своите конституционни функции, поради което законодателната комисия предлага на Народното събрание да гласува и приеме законопроекта за одобряване на указите и решенията, издадени и приети от Президиума на Народното събрание за времето от 4 февруари до 27 май 1955 г. така, както е предложен от Президиума, без изменение.

Председател Фердинанд Козовски: Искат ли някои от другарите народни представители думата за изказване по законопроекта? — Няма такива.

Поради това, че няма желаещи да се изкажат по законопроекта, предлагам законопроектът да бъде гласуван изцяло. Има ли други предложения? — Няма.

Моля другарите народни представители, които са съгласни законопроектът да бъде гласуван изцяло, да вдигнат ръка. Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Моля докладчика на законодателната комисия др. Никола Джанков да докладва окончателния текст на законопроекта.

Докладчик Никола Джанков: (Чете)

„ЗАКОНОПРОЕКТ

за одобряване на указите и решенията, издадени и приети от Президиума на Народното събрание за времето от 4 февруари до 27 май 1955 г.“

Председател Фердинанд Козовски: Моля другарите, които са съгласни с прочетеното заглавие на законопроекта, да вдигнат ръка. Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик Никола Джанков: (Чете)

„Член единствен. Одобряват се следните укази и решенията, издадени и приети от Президиума на Народното събрание въз основа на чл. 35, точка 5 от Конституцията на Народна република България, чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание и чл. 25, ал. II от Закона за устройството на съдилищата за времето от 4 февруари до 27 май 1955 г.:“

I. Укази по чл. 5, буква „б“

1. Указ за изменение и допълнение на Указа за финансов контрол.

2. Указ за изменение на Указа за изменение и допълнение заплата на служителите при Министерството на външните работи.

3. Указ за допълнение на Указа за насърчение на раждаемостта и многодетството.

4. Указ за предоставяне на Министерския съвет право за възлагане на някои права, дадени му със закон или указ.

5. Указ за изменение и допълнение на Закона за подпомагане при обществени бедствия.

6. Указ за изменение и допълнение на Указа за взаимно осигуряване членовете на трудово-производителните кооперации.

7. Указ за народната милиция.

8. Указ за отменяване на Указа за сливане на фонд „Трудово-възпитателни общежития“ и фонд „Подобряване затворното дело в България“.

9. Указ за прекратяване състоянието на война между Народна република България и Германия.

II. Решение по чл. 25, ал. II от Закона за устройството на съдилищата

Решение за избор на съдии за Транспортния съд.“

Председател Фердинанд Козовски: Ония от другарите народни представители, които са съгласни с прочетения член единствен на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Другарки и другари народни представители! С това дневният ред на третата извънредна сесия на Второ Народно събрание е изчерпан.

Обявявам третата извънредна сесия на Второ Народно събрание за закрыта.

Вдигам заседанието.

(Вдигнато в 11 ч. 30 м.)

Председател: Ф. Козовски

Секретари: { Б. Ив. Якимов
В. Ат. Димитров

Стенографи: { Г. Трънчев
Ст. Христов

СЪДЪРЖАНИЕ

ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ

(28 май 1955 г.)

	Стр.
Откриване на сесията	3
Одобряване дневния ред на сесията	4
Законопроект за ратифициране на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, сключен на Варшавското съвещание на европейски държави за осигуряване мира и безопасността в Европа	4
Говорили: министър-председател Вълко Червенков	10
Докладчик Сава Гановски	22
Тодор Прахов	25
Министър Стоян Тончев	27
Живка Живкова Вълкова	31
Георги Кулишев	32
Министър Цола Драгойчева	34
Генерал-лейтенант Дико Диков	41
Гласуване на законопроекта за ратифициране на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ, сключен на Варшавското съвещание на европейски държави за осигуряване мира и безопасността в Европа	46
Законопроект за одобряване на указите и решението, издадени и приети от Президиума на Народното събрание за времето от 4 февруари до 27 май 1955 г.	52
Говорил: докладчик Никола Джанков	52
Гласуване на законопроекта за одобряване на указите и решението, издадени и приети от Президиума на Народното събрание за времето от 4 февруари до 27 май 1955 г.	55
Закриване на сесията	56